

Statenfractie ChristenUnie/SGP
De heer H.J. Vreugdenhil
Postbus 90151
5200 MC 'S-HERTOGENBOSCH

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 614 11 15
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Beantwoording technische vervolgvragen

Geachte heer Vreugdenhil,

Bij e-mail van 26 januari 2018 heeft u namens de CU-SGP fractie technische vervolgvragen gesteld over het BPO-Rapport 'pilot Industrie in de pas met de Wet natuurbescherming'

Onderstaand de antwoorden daarop, evenals een korte uitleg over de werking van het BPO.

Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht (BPO)

Het doel van het BPO is de kwaliteit en veiligheid van de fysieke leefomgeving in Noord-Brabant te bewaken en te verbeteren gezamenlijke met alle VTH-partners.

Deelnemers aan het BPO zijn:

- Provincie Noord-Brabant (voorzitter en secretariaat)
- Brabantse gemeenten;
- Brabantse Omgevingsdiensten;
- Brabantse veiligheidsregio's;
- Waterschappen;
- Politie;
- Openbaar Ministerie;
- Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit;
- Rijkswaterstaat;
- Terrein beherende organisaties (Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer en Brabants Landschap).

BPO-leden maken op strategisch niveau afspraken over de gezamenlijke agenda van Brabantbrede en regio-overstijgende zaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.

BPO is geen besluitvormend overleg. Officieel heeft het BPO geen status.

Datum

29 januari 2018

Ons kenmerk

C2221061/4311368

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

Dries, M.J. (Marijanne) van den

Telefoon

(073) 680 8333

Email

mvddries@brabant.nl

Bijlage(n)

1

Besluiten worden genomen door de besturen van de verschillende organisaties zelf. De verslagen worden breed gedeeld met de achterban ter informatie. Ze hebben geen vertrouwelijk karakter.

Datum

29 januari 2018

Ons kenmerk

C2221061/4311368

Het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht heeft laten inventariseren hoe groot die mogelijke achterstand van het niet-agrarische bedrijfsleven in de praktijk was voor het aanvragen van de juiste PAS vergunningen. Dát was het doel van het onderzoek; niét het vaststellen van het aandeel stikstofuitstoot door de industrie.

Van dertig procent van de onderzochte bedrijven bleek dat zij ten onrechte niet beschikten over een Nb-vergunning. Om die situatie recht te trekken, heeft het BPO eerst een plan van aanpak opgesteld om de industrie te wijzen op deze tekortkoming. Dat is in november 2017 gepresenteerd.

Het onderzoeksrapport is toen ook met een memo aan PS gestuurd.

<https://www.brabant.nl/handlers/SISModule/downloaddocument.ashx?documentID=896810>.

De procedurevergadering heeft toen geadviseerd aan PS het memo voor kennisgeving aan te nemen. De fracties van CU-SGP, PvdD en PvdA waren op het moment van het uitbrengen van het advies niet ter vergadering aanwezig.

Over de PAS en de noodzaak voor het aanvragen van Nb-vergunningen geeft VNO-NCW in samenwerking met de provincie inmiddels ook voorlichtingsbijeenkomsten voor bedrijven.

Het rapport is dus geen studie naar het aandeel stikstofuitstoot door de industrie. Daar is noch het onderzoek, noch de gebruikte methode voor bedoelt. Het rapport bevat ook géén informatie die relevant zou zijn geweest voor het debat over de versnelde transitie van de landbouw.

Voor de volledigheid stuur ik u hierbij eveneens de uitwerking van actiepunt 9 genoemd in het eerder door u gevraagde verslag van 9 maart 2017.

Het gaat hier om een memo van 26 april 2017, dat op 3 augustus 2017 is verstuurd aan de leden van het BPO. Zie bijlage.

Verder heeft er op de agenda van het BPO van 25 oktober 2017 een plan van aanpak op de agenda gestaan. Dit Plan van Aanpak is gericht op industriële emissies van stikstofverbindingen in relatie de Wet natuurbescherming en de Programmatische aanpak stikstof (PAS). Zie bijlage. BPO heeft ingestemd met de actie om dit in de opdracht 2018 aan de Omgevingsdiensten mee te nemen. Dat is inmiddels gerealiseerd in de opdracht 2018 aan de diensten van de provincie.

Uw vragen beantwoorden wij als volgt:

1. U vraagt om de gehele verslagen van de vergaderingen in zowel 2016 als

2017.

Antwoord: Dit betreffen de verslagen van vier BPO-vergaderingen, te weten: 9 maart 2016, 21 september 2016, 29 maart 2017 en 25 oktober 2017, deze verslagen zijn als bijlage bijgevoegd.

Datum

29 januari 2018

Ons kenmerk

C2221061/4311368

2. U vraagt om de informatie over ervaringscijfers waarop de gedeputeerde doelt in de BPO bijeenkomst van 9 maart 2016.

In de BPO bijeenkomst van 9 maart merkt gedeputeerde van de Hout op "dat vanuit de vergunningverlening de ervaring leert dat de industrie ongeveer 1 % van de stikstofdepositie voor haar rekening neemt".

Antwoord: Hierbij ontvangt u de gevraagde gegevens. Deze gegevens zijn afkomstig van het PBL, grootschalige concentratie – en depositiekaarten Nederland, 2015.

	Noord-Holland	Zuid-Holland	Zeeland	Noord-Brabant	Limburg	Flevoland
Industrie	20	20	30	20	30	15
Raffinaderijen	<5	5	<5	<5	<5	<5
Energiesector	10	10	5	5	5	10
Afvalverwerking	5	5	0	5	5	5
Wegverkeer	120	135	35	115	90	105
Overig verkeer	40	50	25	35	25	40
Landbouw	555	555	445	935	765	790
Huishoudens	200	225	65	140	125	120
HDO2/Bouw	15	15	5	10	10	10
Internationale scheepvaart	75	80	75	50	35	55
Buitenland	365	450	655	670	725	400
Ammoniak uit zee	105	85	100	25	10	35
Correctiekaart	-145	-155	-125	-225	-185	-155
Totaal	1365	1485	1315	1780	1635	1440

Tabel 1: Opbouw grootschalige depositie van stikstof op N2000-gebieden. Bron: PBL, Grootschalige concentratie – en depositiekaarten Nederland, 2015

Totaal stikstofdepositie Noord-Brabant is 1780. De depositie van industrie betreft 20, dat is 1,1 % van 1780.

Deze tabel was ook opgenomen in het rapport "Versnelling transitie veehouderij: effecten voor de natuur en het milieu, Pouderoyen Compagnons (Henk Ullenbroeck, Koel Albers), juni 2017.

Dit rapport is in juni 2017 aan de Staten gestuurd.

Met vriendelijke groet,

M.J. van den Dries

Deze brief is automatisch aangemaakt en daarom niet voorzien van een handtekening.

Datum : 26 april 2017
Aan : Provinciaal teamoverleg PAS
Van : Rob Segers
Agendapunt : nvt
Onderwerp : Vragen uit het BPO 29 maart 2017
MEMO

Inleiding

Tijdens het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht van 29 maart jl. stond het resultaat van de pilot Stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden/thema industrie op de agenda

De tekst van het verslag van het overleg is als volgt:

“Vorig jaar is opgemerkt dat we erg gefocust zijn op de agrarische sector als het gaat om de stikstofdepositie in relatie met de Natura 2000 gebieden. Maar hoe staat het nu met de industriële bedrijven? Vervolgens is er een pilot gedraaid bij industriële bedrijven, de rapportage hiervan is toegestuurd. Er zijn 41 bedrijven bezocht. Een aantal heeft een NB-vergunning, een aantal niet, terwijl ze die wel nodig hebben. Het betreft ook een aantal grote bedrijven, die zullen moeten zorgen voor een toekomstbestendige vergunde situatie. Met de betreffende bedrijven is inmiddels contact opgenomen en zijn de nodige stappen gezet.

Binnen het project is besloten om het rapport nog niet rond te sturen en de omgevingsdiensten eerst te vragen wat het zou betekenen als we de aanbevelingen op pakken. Vervolgens kunnen we besluiten dit al dan niet verder op te pakken. Het advies is om hiermee verder te gaan.

Wilma van der Rijt is verbaasd over de conclusie en aanbevelingen. Zij ziet een groot verschil met de benadering van agrarische bedrijven, die zonder vergunning geen activiteiten mogen uitvoeren. Uit dit rapport blijkt dat een aantal grote bedrijven geen vergunning heeft, zonder dat we direct doorpakken.

Matthie van Merwerode geeft aan dat er naar de betreffende bezochte bedrijven reeds actie is ondernomen.

Wilma van der Rijt vraagt zich af wat dit betekent voor de uit te geven ruimte in het kader van de PAS.

*Marijanne van den Dries geeft aan dat we hierover advies opvragen. Dit wordt teruggekoppeld aan de leden van het BPO (**actie 9**).*

*De vergadering gaat akkoord met de voorgestelde aanpak. Wilma van der Rijt maakt zich wel zorgen over de aanslag op de ontwikkelruimte in het kader van de PAS. Marijanne van den Dries geeft aan dat zij de provinciale beleidsmakers inzake de PAS vraagt om duidelijkheid en dit terugkoppelt (**actie 9**).*

Antwoord naar aanleiding van actie 9

De gevolgen van de geconstateerde niet vergunde situaties zijn beperkt voor de uit te geven ontwikkelruimte.

Argument1

De bedrijven die zonder vergunning in werking waren zijn aangeschreven en verzocht binnen een zekere termijn een vergunning aan te vragen. De meeste aanvragen zijn inmiddels ingediend en worden in behandeling genomen. De aanvragen zijn nog niet doorgelicht op een eventueel beroep op ontwikkelruimte.

Aangenomen wordt dat de gevolgen voor de beschikbare ontwikkelruimte niet groot zijn. De bedrijven die reeds bestonden op 1 januari 2015 en die na die datum niet zijn uitgebreid qua emissie/depositie van stikstofverbindingen zijn veelal vergunbaar en normaliter hoeft voor deze bedrijven geen beroep gedaan te worden op ontwikkelruimte. Het feitelijk gebruik¹ van deze bedrijven is verwerkt in het model dat ten grondslag ligt aan de PAS.

Bedrijven die na 1 januari 2015 voor wat betreft de emissie (en depositie) van stikstofverbindingen zijn uitgebreid doen in hun vergunningaanvraag een beroep op ontwikkelruimte. Wanneer deze nog beschikbaar is wordt deze onder voorwaarden toegekend. Als er geen ruimte beschikbaar is dient de emissiesituatie te worden teruggebracht tot het feitelijk gebruik. Wanneer de uitbreiding van na 1 januari 2015 niet voldoet aan de provinciale beleidsregels zal het bedrijf ook maatregelen moeten treffen.

Kanttekening 1 bij argument 1

Het achterhalen van het feitelijk gebruik van industriële bedrijven is een complexe en soms bijna onmogelijke zaak. Daarvoor is een nauwkeurig inzicht nodig in de bedrijfsprocessen in de periode 2012-2015 en correcte informatie over het verbruik en de aard van de brandstoffen in die periode. Dit inzicht ontbreekt veelal. Hierdoor kan het zijn dat er toch ontwikkelingsruimte nodig is om de bestaande processen vergund te krijgen ook al worden die al jarenlang zo uitgevoerd.

Kanttekening 2 bij argument 1

Voor industriële (verbrandings)processen zijn geen betrouwbare kengetallen bekend door de verscheidenheid aan (verbrandings)processen en de grote diversiteit aan toegepaste brandstoffen. Daarmee is het niet goed mogelijk een nauwkeurige schatting van de emissies (en depositie) te maken. Dit in tegenstelling tot de veehouderij waarvoor voor ieder stalsysteem kengetallen voor wat betreft de emissie zijn ontwikkeld. Vaak betreft de bepaling van de emissie (en daarmee de depositie) in de industrie dus een inschatting op basis van de best beschikbare inzichten.

Kanttekening 3 bij argument 1

Het risico bestaat dat bedrijven in de procedure om een vergunning een hoger feitelijk gebruik voorwenden dan de werkelijkheid. Hierdoor wordt in een procedure om een vergunning minder ontwikkelruimte geclaimd dan nodig zou zijn. Vaak is moeilijk en soms onmogelijk te achterhalen of een bedrijfsuitbreiding al voor 1 januari 2015 operationeel was of er na. Een extra complicerende factor is dat de omgevingsvergunningen vaak ruim en op de groei zijn ingestoken. Hierdoor kan het gebeuren dat een vergunning wordt verleend zonder de werkelijk benodigde ontwikkelruimte middels de Aerius-boekhouding wordt afgeboekt. Het is onmogelijk om in te schatten hoeveel ontwikkelruimte ten onrechte niet geclaimd zal worden en daarmee niet als zodanig afgeboekt wordt in het monitoringssysteem van de PAS. Door deze handelswijze zal de depositie van stikstofverbindingen minder afnemen dan begroot in het PAS-model en zal de voorspelde depositiedaling als gevolg van de PAS-maatregelen worden afgevlakt.

¹ Het feitelijk gebruik is gedefinieerd in de PAS als de hoogst aantoonbare emissie van stikstof in de periode 1-1-'12 tot 31-12-'14 waarvoor een omgevingsvergunning is afgegeven en die in werking is getreden.

Argument 2

De depositie als gevolg van de industriële emissies in Nederland bedraagt volgens recente cijfers van het RIVM (GCN-rapportage 2016) maximaal 3,5 procent van de totale depositie van stikstofverbindingen als gevolg van veehouderij, industrie, huishoudens en verkeer op het Nederlands grondgebied. Het aandeel en daarmee het risico van een extra beroep op ontwikkelruimte door de industrie is daarmee gering.

Kanttekening bij argument 2: Eerdere ramingen van depositie afkomstig van de industrie binnen Nederland gingen uit van een bijdrage van 11 %. Het is niet duidelijk waar dit verschil door wordt veroorzaakt.

-0-0-0-0-0-0-0-

Plan van aanpak gericht op industriële emissies van stikstofverbindingen in relatie de Wet natuurbescherming en de Programmatische aanpak stikstof (PAS)

Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht

Aanleiding

Dit voorstel is opgesteld naar aanleiding van de vergadering van het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht van 29 maart 2017, agendapunt 8 (Speerpunt Verlagen stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden, deelproject industrie).

Juni 2017

Inhoud

Aanleiding.....	1
1. Inleiding.....	3
2. Samenvatting pilotresultaat en besluit BPO	3
2.1 Algemeen.....	3
2.2 Besluit BPO 29 maart 2017.....	3
2.3 De aanbevelingen uit de rapportage met voorstellen voor de uitvoering	4
3. Interimperiode vanaf 1 januari 2017 tot besluit over het vervolg op de pilot	4
4. Uitwerking van de aanbevelingen in een aanpak na besluit BPO.....	4
4.1 Aanbeveling 1: Vervolgen van de pilot binnen de bestaande opdrachten	4
4.2 Aanbeveling 2: Inventarisatie van de bedrijven zonder vergunning	5
4.3 Aanbeveling 3: Selectiecriteria risicovolle bedrijfstypen.....	6
4.4 Aanbeveling 4: Selectiecriteria omvang emissie en afstand	6
4.5 Aanbeveling 5: Prioriteit niet bij kleine bedrijven	6
4.6 Aanbeveling 6: Bedrijven met vergunning geen prioriteit	6
4.7 Aanbeveling 7: Communicatie richting sector.....	7
4.8 Aanbeveling 8: Handhaafbaarheid van voorschriften	7
4.9 Aanbeveling 9: Projectplan/plan van aanpak.....	7
4.10 Aanbeveling 10: Actualisatie werkinstructie	8
4.11 Aanbeveling 11: Instructie Brabantse toezichthouders stikstofemissies industrie	8
5. Gefaseerde aanpak.....	8
6. Beslispunten	11

1. INLEIDING

Aanleiding voor dit voorstel

Op grond van het BPO-Speerpunt “Verlaging Stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden” is eind 2015 overeengekomen de stikstofemissies uit de industrie in 2016 tegen het licht te houden en hiertoe een pilotonderzoek te doen. De aanleiding om industriële bedrijven te betrekken in een pilot was het vermoeden dat er bedrijven in werking zouden zijn zonder een toereikende toestemming voor de emissie van stikstofverbindingen.

De projectgroep die de uitvoering van het speerpunt vorm gaf, heeft een Plan van Aanpak voor een steekproef onder industriële bedrijven opgesteld om de stikstofemissies, het naleefgedrag en de vergunningplicht te onderzoeken. Deze steekproef is in 2016 uitgevoerd en de rapportage hiervan is op 29 maart 2017 besproken in het BPO.

2. SAMENVATTING PILOTRESULTAAT EN BESLUIT BPO

2.1 Algemeen

In de pilot werden 21 industriële bedrijven zonder een vergunning op grond Natuurbeschermingswet¹ (Nbwet) onderzocht. In zes gevallen (29 %) bleek dat deze bedrijven zonder de benodigde Nbwetvergunning in werking waren. Daarnaast had één bedrijf verzuimd om een melding op grond van de PAS in te dienen. Een desbetreffende melding stelt bedrijven vrij van de vergunningplicht. De betreffende bedrijven zijn aangeschreven om een aanvraag in te dienen dan wel om een melding te doen.

Daarnaast werden 20 bedrijven gecontroleerd met een Nbvergunning². Bij slechts 1 bedrijf werd een overtreding van het emissieplafond geconstateerd. Dit betekent dat de mate van naleving hoog is bij bedrijven met een vergunning.

Voor de grote bedrijven bleken vergunningplichtig te zijn, zelfs wanneer deze op grote afstand van gevoelige gebieden liggen. Bij kleinere bedrijven waren geen overschrijdingen van de grenswaarde.

De rapportage met de resultaten van de pilot is ingebracht in het BPO van 29 maart jl.

2.2 Besluit BPO 29 maart 2017

De resultaten van de steekproef zijn op 29 maart jl. besproken in het BPO.

¹ Per 1 januari 2017 is de Nbwet opgegaan in de Wet natuurbescherming (Wnb)

² Een Omgevingsvergunning die getoetst is aan de Natuurbeschermingswet (of Wnb) wordt in deze rapportage ook beschouwd als een Nbvergunning. Veelal is de gemeente het bevoegde gezag voor toezicht en handhaving van de omgevingsvergunning, voor de grotere bedrijven is de provincie vaak bevoegd. In een omgevingsvergunning zijn soms voorschriften opgenomen met een relatie tot emissies van stikstofverbindingen.

Aan de directeuren van de drie omgevingsdiensten (OD's) is gevraagd met een voorstel te komen voor de uitvoering van de aanbevelingen uit het rapport en daarbij te betrekken of hiervoor extra middelen voor nodig zijn.

2.3 De aanbevelingen uit de rapportage met voorstellen voor de uitvoering

Op basis van de uitkomsten en ervaringen opgedaan met de pilot werden aanbevelingen gedaan. Deze zijn in hoofdstuk 4 uitgewerkt in uitvoeringsvoorstellen (zie actiepunten 10 uit het verslag van het BPO van 29 maart jl).

3. INTERIMPERIODE VANAF 1 JANUARI 2017 TOT BESLUIT OVER HET VERVOLG OP DE PILOT

Formeel gesproken werd de pilot/steekproef industrie eind december 2016 afgesloten. Het concept-resultaat van de pilot was aanleiding om de provinciale programmerings- en prioriteringsmethodiek voor het stikstofgerelateerd toezicht op de industrie tegen het licht te houden. Begin 2017 (februari 2017) is deze methodiek geactualiseerd. Hierbij zijn belangrijke accenten gelegd gebaseerd op de ervaringen uit de pilot. Deze methodiek wordt sindsdien gehanteerd bij de uitvoering van het stikstofgerelateerd toezicht.

De focus ligt hierbij op:

- een verwachte forse emissie van stikstofverbindingen (stikstofoxiden of ammoniak)
- bedrijfstype; bepaalde typen bedrijven veroorzaken per definitie een grote emissie van stikstofverbindingen
- de afstand tot een stikstofgevoelig Natura 2000-gebied; bedrijven met ammoniakemissie dicht bij een gebied leveren een groot risico op.

Daarnaast is er extra aandacht voor bedrijven die niet beschikken over een vergunning of toestemming op grond van de Wnb. Door deze aangepaste accenten in de methodiek wordt al deels invulling gegeven aan de voorgestelde aanbevelingen (zie hierna).

4. UITWERKING VAN DE AANBEVELINGEN IN EEN AANPAK

4.1 Aanbeveling 1: Vervolgen van de pilot binnen de bestaande opdrachten

De aanbeveling

De pilot in 2017 te vervolgen in de vorm van een project waarbij op basis van de opgedane expertise het totaal van de grote industrie indicatief wordt doorgelicht en de grootste risicogeveallen te selecteren voor een inspectie.

De uitwerking/voorstel nav de aanbeveling

In 2017 is het toezicht op stikstofemissies afkomstig van industrieën gecontinueerd. De provincie heeft de drie Brabantse omgevingsdiensten verzocht om het toezicht te vervolgen. Er is een prioriterings- en programmeringsmethodiek opgesteld (zie hoofdstuk 3) waarin in navolging van de pilot de nadruk vooral dient te liggen op industrie die niet beschikt over een vergunning op grond van de Wnb.

Met de uitgevoerde steekproef in 2016 is veel kennis is vergaard die het mogelijk maakt een tweede meer gerichte selectie van bedrijven uit te voeren.

In een uitvoeringsoverleg van een selectie (coördinatoren van de drie Brabantse omgevingsdiensten) van het kernteam rond de pilot zijn op basis van de opgedane ervaring de volgende selectiecriteria afgesproken voor het vervolg:

- Een verwachte grote uitstoot van stikstofoxiden als gevolg van verbrandingsprocessen of als gevolg van mestbewerking of -verwerking, compostering en/of biovergisting;
- Een relatief korte afstand tot een voor stikstof gevoelig Natura 2000-gebied.

De focus past binnen de programmerings- en prioriteringsmethodiek.

Met deze aanpak zullen in 2017 de belangrijkste potentiële “overtreders” in beeld worden gebracht. De controles op grond van de Wnb worden zo veel als mogelijk gecombineerd uitgevoerd met de Wabo-controles waarvoor gemeenten of de provincie bevoegd is. Indien er een mogelijkheid is wordt het controleprogramma op grond van de Wabo en de Wnb op elkaar afgestemd. Dit leidt tot een vermindering van de toezichtslast bij zowel het bedrijf als bij de inspecterende instantie.

Aangenomen wordt dat met deze aanpak de belangrijkste risico's worden beperkt.

Kosten

Geen extra kosten. De uitvoering vindt plaats op grond van de bestaande opdrachten.

4.2 Aanbeveling 2: Inventarisatie van de bedrijven zonder vergunning

De aanbeveling

De omvang van het probleem dient in kaart gebracht te worden. Geïnventariseerd dient te worden hoeveel en welke bedrijven in Brabant naar verwachting zonder vergunning in werking zijn.

De uitwerking/voorstel nav de aanbeveling

Een betreffend initiatief zou enorme inspanningen vergen waarvoor geen middelen zijn vrijgemaakt terwijl niet zeker is of het rendement groot is. Voorgesteld wordt daarom om de bestaande aanpak, zoals die op basis van lopende opdrachten (zie aanbeveling 1) wordt uitgevoerd te continueren en de Brabantbrede analyse van het hele Brabantse bedrijvenbestand voor wat betreft stikstofemissies, uit te stellen. Het resultaat van de bestaande aanpak zal begin 2018 worden geëvalueerd om te bezien of aanvullende actie nodig is (de uitvoering van de inventarisatie).

Kosten

Er worden in 2017 geen extra kosten gemaakt voor de inventarisatie. Voor het voorbereiden van de concept-evaluatie dienen in 2017 wel middelen vrijgemaakt te worden. De evaluatie dient door de drie diensten samen gemaakt te worden. ODBN heeft hierin het voortouw. Verwacht wordt dat er enkele afstemmingsbijeenkomsten nodig zijn tussen de diensten. Daarnaast zal er geregeld informeel afstemming plaatsvinden tussen de diensten waarbij ervaringen worden gedeeld en de inhoud van de evaluatie wordt voorbesproken. De ODBN is de penvoerder. Verwacht wordt dat de benodigde inspanning van de ODBN circa 60 uur bedraagt en de inspanning van de OMWB en ODZOB ieder 20 uur.

4.3 Aanbeveling 3: Selectiecriteria risicovolle bedrijfstypen

Gezien het feit dat vooral industrieën met omvangrijke verbranding van bio- en/of fossiele brandstoffen vergunningplichtig op grond van de Wnb zijn, zou de focus in een vervolgproject op dit type bedrijven moeten liggen. Daarnaast lijkt het van belang om mestverwerkers, co-vergisters en composteerders (ook de kleinere verwerkers) in het vervolgproject te betrekken.

De uitwerking/voorstel nav de aanbeveling

Uitgewerkt onder aanbeveling 1.

Kosten

Geen extra kosten

4.4 Aanbeveling 4: Selectiecriteria omvang emissie en afstand

Aanbeveling selectiecriteria

Bij een vervolg van de pilot dient de focus gericht te zijn op de bedrijven met grote emissie van stikstofoxiden. De afstand tot een gevoelig gebied is hierbij niet direct het eerste selectie criterium. De reden hiervoor is dat industriële emissies van stikstofoxiden vaak via een hoge schoorsteen worden uitgestoten. De combinatie van een hoog emissiepunt met de aard en eigenschappen van stikstofoxiden tot gevolg heeft dat de depositie op grote afstand plaatsvindt.

De uitwerking/voorstel nav de aanbeveling

Uitgewerkt onder aanbeveling 1.

Kosten

Geen extra kosten

4.5 Aanbeveling 5: Prioriteit niet bij kleine bedrijven

Aanbeveling geen kleine emissies van stikstofoxiden

De focus dient niet op de kleinere bedrijven (qua emissie van stikstofoxiden), wanneer deze in de directe nabijheid van Natura 2000-gebieden ligt, te liggen. Uit de pilot kwam naar voren dat bedrijven zonder of met relatief beperkte verbrandingsprocessen, ook wanneer deze in de directe nabijheid van een gebied liggen, veelal de grenswaarde niet overschrijden. Dit geldt overigens niet voor het aspect “andere effecten dan stikstof” maar dat valt buiten de scope van dit project.

De uitwerking/voorstel nav de aanbeveling

Uitgewerkt in de prioriteringsmethodiek.

Kosten

Geen extra kosten

4.6 Aanbeveling 6: Bedrijven met vergunning geen prioriteit

Aanbeveling

Industriële bedrijven mét een Nb-vergunning kunnen relatief laag geprioriteerd worden in het toezicht omdat de naleving hoog is en de vergunningen ruim zijn ingestoken.

De uitwerking/voorstel nav de aanbeveling

Bedrijven met vergunning hebben in de prioriteringsmethodiek een lagere prioriteit gekregen.

Kosten

Geen extra kosten.

4.7 Aanbeveling 7: Communicatie richting sector

Aanbeveling

Verder wordt geadviseerd om naast controles ook het instrument van communicatie in te zetten om bedrijven te mobiliseren de vergunnings situatie in orde te maken.

De adviesbureaus dienen hierin ook zeker een rol te hebben, om cliënten pro-actief te kunnen adviseren.

Opvolging/uitwerking aanbeveling 7

Via het landelijke spoor dat getrokken wordt door het PAS-bureau van IPO-BIJ12 wordt door de ODBN gevraagd om de communicatie over mogelijke vergunningplicht richting de industrie te verbeteren en hiervoor een communicatiestrategie te ontwikkelen.

Het PAS-bureau organiseert in september 2017 een ambtelijke kennisdelingsbijeenkomst voor toezichthouders en vergunningverleners over de stikstofemissies afkomstig van de industrie (de zgn PAS-campus-industrie). De ODBN levert een bijdrage aan deze bijeenkomst. Tijdens die bijeenkomst zal door de ODBN worden voorgesteld/gevraagd om vanuit IPO (het PAS-bureau) een communicatietraject richting de belangrijkste (risicovolle) industriële sectoren te starten of een landelijke communicatiestrategie te ontwikkelen.

Kosten

In de provinciale opdracht zijn uren opgenomen voor deelname aan de bijeenkomst.

4.8 Aanbeveling 8: Handhaafbaarheid van voorschriften

Aanbeveling

In dit project dient ook aandacht te worden besteed aan de handhaafbaarheid van afgegeven en nieuwe nog te verlenen vergunningen. Vanuit het perspectief van de handhaving bestaat er nadrukkelijk de wens om voorschriften aan de nieuwe vergunningen te verbinden ten aanzien van stikstofemissies, emissiereducerende voorzieningen en meet-, registratie- en rapportageverplichtingen.

Opvolging aanbeveling 8

Het thema handhaafbaarheid van voorschriften staat op de agenda van de landelijke kennisdelingsbijeenkomst (PAS-campus) in september 2017.

Kosten

In de provinciale opdracht zijn uren opgenomen voor deelname aan de bijeenkomst.

4.9 Aanbeveling 9: Projectplan/plan van aanpak

Aanbeveling

Voor dit vervolgproject in het eerste kwartaal van 2017 een projectplan op te stellen waarin bevoegde gezagen en uitvoeringsdiensten participeren.

Uitvoering aanbeveling 9

Deze rapportage is als zodanig bedoeld.

4.10 Aanbeveling 10: Actualisatie werkinstructie

Aanbeveling

De bestaande werkinstructie toezicht en handhaving industrie te actualiseren op basis van opgedane ervaring. Daarnaast een werkinstructie te ontwikkelen voor het uitvoeren van een quick-scan waarbij de toezichthouder eenvoudig een indicatie kan verkrijgen over een mogelijke vergunningplicht, danwel meldingsplicht. Een “risico-index” zal onderdeel uitmaken van de methodiek.

Uitvoering

In de tweede helft van 2017 wordt de bestaande instructie geactualiseerd en wordt de methodiek voor de quick-scan opgesteld.

Kosten

In de provinciale opdracht zijn hiervoor uren opgenomen.

4.11 Aanbeveling 11: Instructie Brabantse toezichthouders stikstofemissies industrie

Aanbeveling

In 2017 aanvullende scholing op het vlak van industriële stikstofemissies te organiseren voor toezichthouders.

Uitvoering

In de tweede helft van 2017 zal de ODBN een kennisdelingsbijeenkomst (1 dagdeel) organiseren voor de Brabantse omgevingsdiensten.

Kosten

In de provinciale opdracht aan de diensten zijn uren opgenomen voor deze kennisdeling. Mocht het gaan om opleiding van toezichthouders dan gaat dit via het opleidingsbudget van de OD's.

5. GEFASEERDE AANPAK

Uit het vorenstaande blijkt dat er met de steekproef veel kennis is opgedaan over de naleving en de vergunningplicht. Van belang is dat de aanbevelingen worden opgevolgd maar de noodzaak om nu reeds een Brabantbrede inventarisatie te houden lijkt niet aanwezig. Daarom wordt een gefaseerde uitvoering van de aanbevelingen voorgesteld. Om ten minste het bestaande niveau van de handavingsinspanningen te behouden en om indien nodig bij te stellen wordt het navolgende stappenplan (zie tabel, groeimodel) voorgesteld:

Fase 1: Continueren van de bestaande aanpak op grond van lopende opdrachten.

Fase 2: Uitvoeren van een evaluatie van de resultaten van 2017. Te bezien of nog een Brabantbrede inventarisatie industrie van stikstofgerelateerde vergunningplicht Wnb nodig is.

Fase 3: (optioneel) Brabantbrede inventarisatie.

Deze gefaseerde aanpak is in de navolgende tabel weergegeven. Aan het einde van ieder fase volgt een advies en kan een besluit worden genomen over het vervolgen van de aanpak. Daarnaast is er ruimte voor bijsturing van de gevolgde aanpak. De beslissing zal steeds afhangen van omstandigheden, prioriteiten en beschikbare middelen. Hierna wordt opdracht gegeven om een of meer van de vervolgstappen te initiëren.

Tabel 1: Plan van aanpak								
Jaar		2017		2018		2019		Toelichting
Periode		3 ^e kw	4 ^e kw	1 e helft	2 ^e helft	1 ^e helft	2 ^e helft	
Fase 1	Uitwerking van de aanbevelingen in een aanpak na besluit BPO							Regulier werk en opvolgende jaren met accent-verschuivingen (opdrachten PNB Wabo en Wnb + gemeenten Wabo)
A	Aanbeveling 1: Vervolgen van de pilot binnen de bestaande opdrachten	X	X	X				Inbouwen in regulier werk
B	Aanbeveling 3: Selectiecriteria risicovolle bedrijfstypen	X	X	X				idem
C	Aanbeveling 4: Selectiecriteria omvang emissie en afstand	X	X	X				Idem
D	Aanbeveling 5: Prioriteit niet bij kleine bedrijven	X	X	X				Idem
E	Aanbeveling 6: Bedrijven met vergunning geen prioriteit	X	X	X				Idem
F	Aanbeveling 7: Communicatie richting sector	X	X	X				In opdracht PNB
G	Aanbeveling 8: Handhaafbaarheid van voorschriften	X	X	X				In opdracht PNB
H	Aanbeveling 9: Projectplan/plan van aanpak							Gerealiseerd tweede kwartaal
I	Aanbeveling 10: Actualisatie werkinstructie + methodiek quick-scan	X	X					
J	Aanbeveling 11: Instructie Brabantse toezichhouders stikstofemissies industrie		X					
Fase 2	Evaluatie							
I	Evaluatie van de toezichts- en handavingsaanpak in 2017		X	X				Extra opdracht
L	Beslismoment: nagaan of inventarisatie nodig is en of extra middelen nodig zijn voor				X	X		Optioneel: Nieuwe opdracht

Jaar		2017		2018		2019		Toelichting
Periode		3 ^e	4 ^e	1 e	2 ^e	1 ^e	2 ^e	
		kw	kw	helft	helft	helft	helft	
Fase 3	Inventarisatie vergunningplicht bedrijvenbestand industrie							Optioneel: Nieuwe opdracht.
K	Analyse/inventarisatie van bedrijven (industrie) die niet getoetst zijn aan de NBwet/Wnb en toch vergunningplichtig (emissie boven de grenswaarde) zijn.				X			Optioneel: Nieuwe opdracht

6. BESLISPUNTEN

Aan het BPO wordt gevraagd het volgende te besluiten:

Beslisapunten:

1. De beschreven toezicht- en handhavingsaanpak van industriële stikstofemissies te continueren. De aanpak vindt plaats op basis van het principe van risico-gerichte prioritering.
2. De omgevingsdiensten geven in 2017 bijzondere aandacht aan de uitvoering van de aanpak en de daarmee samenhangende lopende opdrachten.
3. Tijdens de PAS-campus van BIJ12 in september aanstaande wordt vanuit Brabant voorgesteld om vanuit landelijk IPO-niveau (PAS-BIJ12) actief te communiceren richting de sector over mogelijk vergunningplicht en de gevolgen van het niet beschikken over de juiste vergunning.
4. Het resultaat van de vervolg-aanpak eind 2017/begin 2018 te evalueren.
5. De rapportage die op 29 maart 2017 voorlag in het BPO te versturen naar de partners.

Risico/kanttekening bij het voorstel

Niet alle bedrijven die vergunningplichtig zijn worden in beeld gebracht.

Argumenten

De grootste risico's voor wat betreft het realiseren van de Natura 2000-doelen worden veroorzaakt door bedrijven die een grote depositie veroorzaken en deze vanaf 2015 zonder vergunning uitbreid(d)en. Deze bedrijven komen met de aanpak in beeld en worden gemaand hun vergunnings situatie in orde te brengen.

Bedrijven zijn zelf verantwoordelijk voor het op orde hebben van hun vergunningen. Als bedrijven ondanks heldere communicatie de zaken niet op orde hebben zullen zij daar op aangeschreven worden, ook als de emissietoename inmiddels (illegaal) is gerealiseerd.

Financiën

1. De middelen voor de realisatie van de beslisapunten 1 t/m 3 zijn opgenomen in bestaande uitvoeringsopdrachten. De middelen voor het uitvoeren van de evaluatie zijn niet begroot. De middelen voor het opstellen van de evaluatie, zijnde € 6.000

(ODBN), € 2.500 (ODZOB) en € 2.500 (OMWB) worden door de diensten beschikbaar gesteld.

Naar verwachting zullen de kosten voor de ODBN circa € 6.000 bedragen en voor de OMWB en de ODZOB ieder € 2.500.

-0-0-0-0-0-0-0-0-

Plan van aanpak gericht op industriële emissies van stikstofverbindingen in relatie de Wet natuurbescherming en de Programmatische aanpak stikstof (PAS)

Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht

Aanleiding

Dit voorstel is opgesteld naar aanleiding van de vergadering van het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht van 29 maart 2017, agendapunt 8 (Speerpunt Verlagen stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden, deelproject industrie).

Juni 2017

Inhoud

Aanleiding.....	1
1. Inleiding.....	3
2. Samenvatting pilotresultaat en besluit BPO	3
2.1 Algemeen.....	3
2.2 Besluit BPO 29 maart 2017.....	3
2.3 De aanbevelingen uit de rapportage met voorstellen voor de uitvoering	4
3. Interimperiode vanaf 1 januari 2017 tot besluit over het vervolg op de pilot	4
4. Uitwerking van de aanbevelingen in een aanpak na besluit BPO.....	4
4.1 Aanbeveling 1: Vervolgen van de pilot binnen de bestaande opdrachten	4
4.2 Aanbeveling 2: Inventarisatie van de bedrijven zonder vergunning	5
4.3 Aanbeveling 3: Selectiecriteria risicovolle bedrijfstypen.....	6
4.4 Aanbeveling 4: Selectiecriteria omvang emissie en afstand	6
4.5 Aanbeveling 5: Prioriteit niet bij kleine bedrijven	6
4.6 Aanbeveling 6: Bedrijven met vergunning geen prioriteit	6
4.7 Aanbeveling 7: Communicatie richting sector.....	7
4.8 Aanbeveling 8: Handhaafbaarheid van voorschriften	7
4.9 Aanbeveling 9: Projectplan/plan van aanpak.....	7
4.10 Aanbeveling 10: Actualisatie werkinstructie	8
4.11 Aanbeveling 11: Instructie Brabantse toezichthouders stikstofemissies industrie	8
5. Gefaseerde aanpak.....	8
6. Beslispunten	11

1. INLEIDING

Aanleiding voor dit voorstel

Op grond van het BPO-Speerpunt “Verlaging Stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden” is eind 2015 overeengekomen de stikstofemissies uit de industrie in 2016 tegen het licht te houden en hiertoe een pilotonderzoek te doen. De aanleiding om industriële bedrijven te betrekken in een pilot was het vermoeden dat er bedrijven in werking zouden zijn zonder een toereikende toestemming voor de emissie van stikstofverbindingen.

De projectgroep die de uitvoering van het speerpunt vorm gaf, heeft een Plan van Aanpak voor een steekproef onder industriële bedrijven opgesteld om de stikstofemissies, het naleefgedrag en de vergunningplicht te onderzoeken. Deze steekproef is in 2016 uitgevoerd en de rapportage hiervan is op 29 maart 2017 besproken in het BPO.

2. SAMENVATTING PILOTRESULTAAT EN BESLUIT BPO

2.1 Algemeen

In de pilot werden 21 industriële bedrijven zonder een vergunning op grond Natuurbeschermingswet¹ (Nbwet) onderzocht. In zes gevallen (29 %) bleek dat deze bedrijven zonder de benodigde Nbwetvergunning in werking waren. Daarnaast had één bedrijf verzuimd om een melding op grond van de PAS in te dienen. Een desbetreffende melding stelt bedrijven vrij van de vergunningplicht. De betreffende bedrijven zijn aangeschreven om een aanvraag in te dienen dan wel om een melding te doen.

Daarnaast werden 20 bedrijven gecontroleerd met een Nbvergunning². Bij slechts 1 bedrijf werd een overtreding van het emissieplafond geconstateerd. Dit betekent dat de mate van naleving hoog is bij bedrijven met een vergunning.

Vooraf de grote bedrijven bleken vergunningplichtig te zijn, zelfs wanneer deze op grote afstand van gevoelige gebieden liggen. Bij kleinere bedrijven waren geen overschrijdingen van de grenswaarde.

De rapportage met de resultaten van de pilot is ingebracht in het BPO van 29 maart jl.

2.2 Besluit BPO 29 maart 2017

De resultaten van de steekproef zijn op 29 maart jl. besproken in het BPO.

¹ Per 1 januari 2017 is de Nbwet opgegaan in de Wet natuurbescherming (Wnb)

² Een Omgevingsvergunning die getoetst is aan de Natuurbeschermingswet (of Wnb) wordt in deze rapportage ook beschouwd als een Nbvergunning. Veelal is de gemeente het bevoegde gezag voor toezicht en handhaving van de omgevingsvergunning, voor de grotere bedrijven is de provincie vaak bevoegd. In een omgevingsvergunning zijn soms voorschriften opgenomen met een relatie tot emissies van stikstofverbindingen.

Aan de directeurs van de drie omgevingsdiensten (OD's) is gevraagd met een voorstel te komen voor de uitvoering van de aanbevelingen uit het rapport en daarbij te betrekken of hiervoor extra middelen voor nodig zijn.

2.3 De aanbevelingen uit de rapportage met voorstellen voor de uitvoering

Op basis van de uitkomsten en ervaringen opgedaan met de pilot werden aanbevelingen gedaan. Deze zijn in hoofdstuk 4 uitgewerkt in uitvoeringsvoorstellen (zie actiepunten 10 uit het verslag van het BPO van 29 maart jl).

3. INTERIMPERIODE VANAF 1 JANUARI 2017 TOT BESLUIT OVER HET VERVOLG OP DE PILOT

Formeel gesproken werd de pilot/steekproef industrie eind december 2016 afgesloten. Het concept-resultaat van de pilot was aanleiding om de provinciale programmerings- en prioriteringsmethodiek voor het stikstofgerelateerd toezicht op de industrie tegen het licht te houden. Begin 2017 (februari 2017) is deze methodiek geactualiseerd. Hierbij zijn belangrijke accenten gelegd gebaseerd op de ervaringen uit de pilot. Deze methodiek wordt sindsdien gehanteerd bij de uitvoering van het stikstofgerelateerd toezicht.

De focus ligt hierbij op:

- een verwachte forse emissie van stikstofverbindingen (stikstofoxiden of ammoniak)
- bedrijfstype; bepaalde typen bedrijven veroorzaken per definitie een grote emissie van stikstofverbindingen
- de afstand tot een stikstofgevoelig Natura 2000-gebied; bedrijven met ammoniakemissie dicht bij een gebied leveren een groot risico op.

Daarnaast is er extra aandacht voor bedrijven die niet beschikken over een vergunning of toestemming op grond van de Wnb. Door deze aangepaste accenten in de methodiek wordt al deels invulling gegeven aan de voorgestelde aanbevelingen (zie hierna).

4. UITWERKING VAN DE AANBEVELINGEN IN EEN AANPAK

4.1 Aanbeveling 1: Vervolgen van de pilot binnen de bestaande opdrachten

De aanbeveling

De pilot in 2017 te vervolgen in de vorm van een project waarbij op basis van de opgedane expertise het totaal van de grote industrie indicatief wordt doorgelicht en de grootste risicogeveallen te selecteren voor een inspectie.

De uitwerking/voorstel nav de aanbeveling

In 2017 is het toezicht op stikstofemissies afkomstig van industrieën gecontinueerd. De provincie heeft de drie Brabantse omgevingsdiensten verzocht om het toezicht te vervolgen. Er is een prioriterings- en programmeringsmethodiek opgesteld (zie hoofdstuk 3) waarin in navolging van de pilot de nadruk vooral dient te liggen op industrie die niet beschikt over een vergunning op grond van de Wnb.

Met de uitgevoerde steekproef in 2016 is veel kennis is vergaard die het mogelijk maakt een tweede meer gerichte selectie van bedrijven uit te voeren.

In een uitvoeringsoverleg van een selectie (coördinatoren van de drie Brabantse omgevingsdiensten) van het kernteam rond de pilot zijn op basis van de opgedane ervaring de volgende selectiecriteria afgesproken voor het vervolg:

- Een verwachte grote uitstoot van stikstofoxiden als gevolg van verbrandingsprocessen of als gevolg van mestbewerking of -verwerking, compostering en/of biovergisting;
- Een relatief korte afstand tot een voor stikstof gevoelig Natura 2000-gebied.

De focus past binnen de programmerings- en prioriteringsmethodiek.

Met deze aanpak zullen in 2017 de belangrijkste potentiële “overtreders” in beeld worden gebracht. De controles op grond van de Wnb worden zo veel als mogelijk gecombineerd uitgevoerd met de Wabo-controles waarvoor gemeenten of de provincie bevoegd is. Indien er een mogelijkheid is wordt het controleprogramma op grond van de Wabo en de Wnb op elkaar afgestemd. Dit leidt tot een vermindering van de toezichtslast bij zowel het bedrijf als bij de inspecterende instantie.

Aangenomen wordt dat met deze aanpak de belangrijkste risico's worden beperkt.

Kosten

Geen extra kosten. De uitvoering vindt plaats op grond van de bestaande opdrachten.

4.2 Aanbeveling 2: Inventarisatie van de bedrijven zonder vergunning

De aanbeveling

De omvang van het probleem dient in kaart gebracht te worden. Geïnterviewd dient te worden hoeveel en welke bedrijven in Brabant naar verwachting zonder vergunning in werking zijn.

De uitwerking/voorstel nav de aanbeveling

Een betreffend initiatief zou enorme inspanningen vergen waarvoor geen middelen zijn vrijgemaakt terwijl niet zeker is of het rendement groot is. Voorgesteld wordt daarom om de bestaande aanpak, zoals die op basis van lopende opdrachten (zie aanbeveling 1) wordt uitgevoerd te continueren en de Brabantbrede analyse van het hele Brabantse bedrijvenbestand voor wat betreft stikstofemissies, uit te stellen. Het resultaat van de bestaande aanpak zal begin 2018 worden geëvalueerd om te bezien of aanvullende actie nodig is (de uitvoering van de inventarisatie).

Kosten

Er worden in 2017 geen extra kosten gemaakt voor de inventarisatie. Voor het voorbereiden van de concept-evaluatie dienen in 2017 wel middelen vrijgemaakt te worden. De evaluatie dient door de drie diensten samen gemaakt te worden. ODBN heeft hierin het voortouw. Verwacht wordt dat er enkele afstemmingsbijeenkomsten nodig zijn tussen de diensten. Daarnaast zal er geregeld informeel afstemming plaatsvinden tussen de diensten waarbij ervaringen worden gedeeld en de inhoud van de evaluatie wordt voorbesproken. De ODBN is de penvoerder. Verwacht wordt dat de benodigde inspanning van de ODBN circa 60 uur bedraagt en de inspanning van de OMWB en ODZOB ieder 20 uur.

4.3 Aanbeveling 3: Selectiecriteria risicovolle bedrijfstypen

Gezien het feit dat vooral industrieën met omvangrijke verbranding van bio- en/of fossiele brandstoffen vergunningplichtig op grond van de Wnb zijn, zou de focus in een vervolgproject op dit type bedrijven moeten liggen. Daarnaast lijkt het van belang om mestverwerkers, co-vergisters en composteerders (ook de kleinere verwerkers) in het vervolgproject te betrekken.

De uitwerking/voorstel nav de aanbeveling

Uitgewerkt onder aanbeveling 1.

Kosten

Geen extra kosten

4.4 Aanbeveling 4: Selectiecriteria omvang emissie en afstand

Aanbeveling selectiecriteria

Bij een vervolg van de pilot dient de focus gericht te zijn op de bedrijven met grote emissie van stikstofoxiden. De afstand tot een gevoelig gebied is hierbij niet direct het eerste selectie criterium. De reden hiervoor is dat industriële emissies van stikstofoxiden vaak via een hoge schoorsteen worden uitgestoten. De combinatie van een hoog emissiepunt met de aard en eigenschappen van stikstofoxiden tot gevolg heeft dat de depositie op grote afstand plaatsvindt.

De uitwerking/voorstel nav de aanbeveling

Uitgewerkt onder aanbeveling 1.

Kosten

Geen extra kosten

4.5 Aanbeveling 5: Prioriteit niet bij kleine bedrijven

Aanbeveling geen kleine emissies van stikstofoxiden

De focus dient niet op de kleinere bedrijven (qua emissie van stikstofoxiden), wanneer deze in de directe nabijheid van Natura 2000-gebieden ligt, te liggen. Uit de pilot kwam naar voren dat bedrijven zonder of met relatief beperkte verbrandingsprocessen, ook wanneer deze in de directe nabijheid van een gebied liggen, veelal de grenswaarde niet overschrijden. Dit geldt overigens niet voor het aspect “andere effecten dan stikstof” maar dat valt buiten de scope van dit project.

De uitwerking/voorstel nav de aanbeveling

Uitgewerkt in de prioriteringsmethodiek.

Kosten

Geen extra kosten

4.6 Aanbeveling 6: Bedrijven met vergunning geen prioriteit

Aanbeveling

Industriële bedrijven mét een Nb-vergunning kunnen relatief laag geprioriteerd worden in het toezicht omdat de naleving hoog is en de vergunningen ruim zijn ingestoken.

De uitwerking/voorstel nav de aanbeveling

Bedrijven met vergunning hebben in de prioriteringsmethodiek een lagere prioriteit gekregen.

Kosten

Geen extra kosten.

4.7 Aanbeveling 7: Communicatie richting sector

Aanbeveling

Verder wordt geadviseerd om naast controles ook het instrument van communicatie in te zetten om bedrijven te mobiliseren de vergunningsituatie in orde te maken.

De adviesbureaus dienen hierin ook zeker een rol te hebben, om cliënten pro-actief te kunnen adviseren.

Opvolging/uitwerking aanbeveling 7

Via het landelijke spoor dat getrokken wordt door het PAS-bureau van IPO-BIJ12 wordt door de ODBN gevraagd om de communicatie over mogelijke vergunningplicht richting de industrie te verbeteren en hiervoor een communicatiestrategie te ontwikkelen.

Het PAS-bureau organiseert in september 2017 een ambtelijke kennisdelingsbijeenkomst voor toezichthouders en vergunningverleners over de stikstofemissies afkomstig van de industrie (de zgn PAS-campus-industrie). De ODBN levert een bijdrage aan deze bijeenkomst. Tijdens die bijeenkomst zal door de ODBN worden voorgesteld/gevraagd om vanuit IPO (het PAS-bureau) een communicatietraject richting de belangrijkste (risicovolle) industriële sectoren te starten of een landelijke communicatiestrategie te ontwikkelen.

Kosten

In de provinciale opdracht zijn uren opgenomen voor deelname aan de bijeenkomst.

4.8 Aanbeveling 8: Handhaafbaarheid van voorschriften

Aanbeveling

In dit project dient ook aandacht te worden besteed aan de handhaafbaarheid van afgegeven en nieuwe nog te verlenen vergunningen. Vanuit het perspectief van de handhaving bestaat er nadrukkelijk de wens om voorschriften aan de nieuwe vergunningen te verbinden ten aanzien van stikstofemissies, emissiereducerende voorzieningen en meet-, registratie- en rapportageverplichtingen.

Opvolging aanbeveling 8

Het thema handhaafbaarheid van voorschriften staat op de agenda van de landelijke kennisdelingsbijeenkomst (PAS-campus) in september 2017.

Kosten

In de provinciale opdracht zijn uren opgenomen voor deelname aan de bijeenkomst.

4.9 Aanbeveling 9: Projectplan/plan van aanpak

Aanbeveling

Voor dit vervolgproject in het eerste kwartaal van 2017 een projectplan op te stellen waarin bevoegde gezagen en uitvoeringsdiensten participeren.

Uitvoering aanbeveling 9

Deze rapportage is als zodanig bedoeld.

4.10 Aanbeveling 10: Actualisatie werkinstructie

Aanbeveling

De bestaande werkinstructie toezicht en handhaving industrie te actualiseren op basis van opgedane ervaring. Daarnaast een werkinstructie te ontwikkelen voor het uitvoeren van een quick-scan waarbij de toezichthouder eenvoudig een indicatie kan verkrijgen over een mogelijke vergunningplicht, danwel meldingsplicht. Een “risico-index” zal onderdeel uitmaken van de methodiek.

Uitvoering

In de tweede helft van 2017 wordt de bestaande instructie geactualiseerd en wordt de methodiek voor de quick-scan opgesteld.

Kosten

In de provinciale opdracht zijn hiervoor uren opgenomen.

4.11 Aanbeveling 11: Instructie Brabantse toezichthouders stikstofemissies industrie

Aanbeveling

In 2017 aanvullende scholing op het vlak van industriële stikstofemissies te organiseren voor toezichthouders.

Uitvoering

In de tweede helft van 2017 zal de ODBN een kennisdelingsbijeenkomst (1 dagdeel) organiseren voor de Brabantse omgevingsdiensten.

Kosten

In de provinciale opdracht aan de diensten zijn uren opgenomen voor deze kennisdeling. Mocht het gaan om opleiding van toezichthouders dan gaat dit via het opleidingsbudget van de OD's.

5. GEFASEERDE AANPAK

Uit het vorenstaande blijkt dat er met de steekproef veel kennis is opgedaan over de naleving en de vergunningplicht. Van belang is dat de aanbevelingen worden opgevolgd maar de noodzaak om nu reeds een Brabantbrede inventarisatie te houden lijkt niet aanwezig. Daarom wordt een gefaseerde uitvoering van de aanbevelingen voorgesteld. Om ten minste het bestaande niveau van de handavingsinspanningen te behouden en om indien nodig bij te stellen wordt het navolgende stappenplan (zie tabel, groeimodel) voorgesteld:

Fase 1: Continueren van de bestaande aanpak op grond van lopende opdrachten.

Fase 2: Uitvoeren van een evaluatie van de resultaten van 2017. Te bezien of nog een Brabantbrede inventarisatie industrie van stikstofgerelateerde vergunningplicht Wnb nodig is.

Fase 3: (optioneel) Brabantbrede inventarisatie.

Deze gefaseerde aanpak is in de navolgende tabel weergegeven. Aan het einde van ieder fase volgt een advies en kan een besluit worden genomen over het vervolgen van de aanpak. Daarnaast is er ruimte voor bijsturing van de gevolgde aanpak. De beslissing zal steeds afhangen van omstandigheden, prioriteiten en beschikbare middelen. Hierna wordt opdracht gegeven om een of meer van de vervolgstappen te initiëren.

Tabel 1: Plan van aanpak								
Jaar		2017		2018		2019		Toelichting
Periode		3 ^e kw	4 ^e kw	1 e helft	2 ^e helft	1 ^e helft	2 ^e helft	
Fase 1	Uitwerking van de aanbevelingen in een aanpak na besluit BPO							Regulier werk en opvolgende jaren met accent-verschuivingen (opdrachten PNB Wabo en Wnb + gemeenten Wabo)
A	Aanbeveling 1: Vervolgen van de pilot binnen de bestaande opdrachten	X	X	X				Inbouwen in regulier werk
B	Aanbeveling 3: Selectiecriteria risicovolle bedrijfstypen	X	X	X				idem
C	Aanbeveling 4: Selectiecriteria omvang emissie en afstand	X	X	X				Idem
D	Aanbeveling 5: Prioriteit niet bij kleine bedrijven	X	X	X				Idem
E	Aanbeveling 6: Bedrijven met vergunning geen prioriteit	X	X	X				Idem
F	Aanbeveling 7: Communicatie richting sector	X	X	X				In opdracht PNB
G	Aanbeveling 8: Handhaafbaarheid van voorschriften	X	X	X				In opdracht PNB
H	Aanbeveling 9: Projectplan/plan van aanpak							Gerealiseerd tweede kwartaal
I	Aanbeveling 10: Actualisatie werkinstructie + methodiek quick-scan	X	X					
J	Aanbeveling 11: Instructie Brabantse toezichhouders stikstofemissies industrie		X					
Fase 2	Evaluatie							
I	Evaluatie van de toezichts- en handhavingsaanpak in 2017		X	X				Extra opdracht
L	Beslismoment: nagaan of inventarisatie nodig is en of extra middelen nodig zijn voor					X	X	Optioneel: Nieuwe opdracht

Jaar		2017		2018		2019		Toelichting
Periode		3 ^e	4 ^e	1 e	2 ^e	1 ^e	2 ^e	
		kw	kw	helft	helft	helft	helft	
Fase 3	Inventarisatie vergunningplicht bedrijvenbestand industrie							Optioneel: Nieuwe opdracht.
K	Analyse/inventarisatie van bedrijven (industrie) die niet getoetst zijn aan de NBwet/Wnb en toch vergunningplichtig (emissie boven de grenswaarde) zijn.				X			Optioneel: Nieuwe opdracht

6. BESLISPUNTEN

Aan het BPO wordt gevraagd het volgende te besluiten:

Beslispunten:

1. De beschreven toezicht- en handhavingsaanpak van industriële stikstofemissies te continueren. De aanpak vindt plaats op basis van het principe van risico-gerichte prioritering.
2. De omgevingsdiensten geven in 2017 bijzondere aandacht aan de uitvoering van de aanpak en de daarmee samenhangende lopende opdrachten.
3. Tijdens de PAS-campus van BIJ12 in september aanstaande wordt vanuit Brabant voorgesteld om vanuit landelijk IPO-niveau (PAS-BIJ12) actief te communiceren richting de sector over mogelijk vergunningplicht en de gevolgen van het niet beschikken over de juiste vergunning.
4. Het resultaat van de vervolg-aanpak eind 2017/begin 2018 te evalueren.
5. De rapportage die op 29 maart 2017 voorlag in het BPO te versturen naar de partners.

Risico/kanttekening bij het voorstel

Niet alle bedrijven die vergunningplichtig zijn worden in beeld gebracht.

Argumenten

De grootste risico's voor wat betreft het realiseren van de Natura 2000-doelen worden veroorzaakt door bedrijven die een grote depositie veroorzaken en deze vanaf 2015 zonder vergunning uitbreid(d)en. Deze bedrijven komen met de aanpak in beeld en worden gemaand hun vergunnings situatie in orde te brengen.

Bedrijven zijn zelf verantwoordelijk voor het op orde hebben van hun vergunningen. Als bedrijven ondanks heldere communicatie de zaken niet op orde hebben zullen zij daar op aangeschreven worden, ook als de emissietoename inmiddels (illegaal) is gerealiseerd.

Financiën

1. De middelen voor de realisatie van de beslispunten 1 t/m 3 zijn opgenomen in bestaande uitvoeringsopdrachten. De middelen voor het uitvoeren van de evaluatie zijn niet begroot. De middelen voor het opstellen van de evaluatie, zijnde € 6.000

(ODBN), € 2.500 (ODZOB) en € 2.500 (OMWB) worden door de diensten beschikbaar gesteld.

Naar verwachting zullen de kosten voor de ODBN circa € 6.000 bedragen en voor de OMWB en de ODZOB ieder € 2.500.

-0-0-0-0-0-0-0-0-

Besprekingsverslag BPO

Bespreking

BPO 9 maart 2016

9.30 - 11.00

Aanwezig

Dhr. Van den Hout (provincie Noord-Brabant), dhr. Gelissen (OM), mevr. Van der Rijt-van der Kruis (voorzitter AB ODZOB), dhr. Van Merwerode (voorzitter AB ODBN), Dhr. Coppen (NB Waterschapsbond, vervanging van mevr. Moonen), dhr. Pommer (gemeenten HH samenwerking), dhr. De Groot (NVWA), dhr. Verhoeven (gemeenten HH samenwerking), dhr. Nijkamp (directeur ODBN), mevr. Tolsma (directeur ODZOB), dhr. Langenhuijsen (plv directeur OMWB), dhr. Rensman (ODZOB), mevr. Van den Dries (Provincie Noord-Brabant), mevr. Reiningh (Provincie Noord-Brabant), mevr. Kooijmans (Provincie Noord-Brabant)

Afwezig

dhr. Naterop (voorzitter AB OMWB), Mevr. Moonen (Waterschap), dhr. van Mourik (Veiligheidsregio MWB, namens de drie veiligheidsregio's), dhr. Klijs (gemeenten HH samenwerking), dhr. van der Sanden (politie), dhr. Schrover (RWS), dhr. Rijnen (Natuurmonumenten, namens de terreinbeherende organisaties)

1. Opening en welkom

Dhr. Van den Hout heet iedereen welkom. Er zijn afmeldingen ontvangen van de heer Klijs, mevr. Moonen, dhr. Naterop, dhr. Van Mourik, dhr. Schrover en dhr. Rijnen.

2. Projectvoorstel Risicogerichte prioritering speerpunten Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht

Dhr. Van den Hout licht het projectvoorstel toe. Er wordt gecheckt of iedereen de juiste versie heeft. Geconcludeerd wordt dat de begroting 8000 euro te kort komt. Mevr. Van de Rijt merkt met betrekking tot de financiering op het bijzonder jammer te vinden dat niet alle deelnemende organisaties mee betalen. Ze roept hen op om daar mogelijkheden voor te zoeken en brengt het belang van collectiviteit onder de aandacht. Ook zegt ze het jammer te vinden dat niet alle deelnemers er vandaag zijn.

Dhr. Gelissen meldt dat er vanuit het Openbaar Ministerie geen geld voor het project is. Wel biedt hij aan om de ervaring die het OM heeft met dit soort modellen beschikbaar te stellen. Dhr. Gelissen vraagt aandacht voor het onderscheid dat nodig is in het richten van het model op het prioriteren van

toezicht (zoals nu in het voorstel opgenomen) en anderzijds op het prioriteren van de handhavingssamenwerking. Daarvoor zijn verschillende criteria nodig. Op dit moment zijn er veel bestuurlijke triggers opgenomen. Voor het OM zijn dat andere triggers. Hij oppert de mogelijkheid om te splitsen naar twee doeleinden. Ook merkt hij nogmaals op dat de formule niet juist is geschreven.

Mevr. Van de Rijt merkt op dat de criteria in tabel 1 verschillend beschreven zijn voor het interne en het externe proces.

De veiligheidsregio's hebben schriftelijk laten weten dat zij graag willen meedenken in de vraagarticulatie, om die aan te scherpen en breder naar de risico's te kijken dan alleen vanuit het bestuurlijke perspectief.

Dhr. Langenhuijsen stelt voor om te bekijken of de begroting bijgesteld kan worden. De provincie dekt het eventueel tekort.

Datum

9 maart 2016

Van

H.M.T. van Kooijmans -
van Lankveld

Telefoon

(073) 681 20 68

Email

hkooijmans@brabant.nl

Afspraken:

- akkoord met het vervolg van het project.
- De veiligheidsregio wordt betrokken bij de projectgroep.
- De organisaties die financieel niet kunnen bijdragen hebben de mogelijkheid dit in de vorm van beschikbare uren te doen.
- Er wordt extra aandacht besteedt aan het onderscheid tussen de doelen gericht op toezicht en handhavingssamenwerking
- bestuurlijke en strafrechtelijke aspecten worden meegenomen

3. Voortgang speerpunten 2016 en -in geval van essentiële wijzigingen- akkoord gaan met aangepast projectvoorstel

3.1 samen tegen dumpen

Dhr. Gelissen geeft de stand van zaken weer. Hij benadrukt het belang van het in perspectief plaatsen van de cijfers. En het doel om het aantal dumpingen met de helft terug te brengen aan te passen. Als je dat niet doet kan het zijn dat je op een gegeven moment moeten zeggen dat het doel gehaald is. Maar het is goed mogelijk dat het drugsafval op een andere manier gedumpt wordt, of dat er minder gemeld wordt. Het terugbrengen van het aantal dumpingen is natuurlijk wel een gewenst effect, maar feitelijk niet je doel. Er is behoefte aan het aanscherpen van de doelen. En de acties die daarvoor nodig zijn. Het Openbaar Ministerie richt zich momenteel meer op het aanpakken van de bron. Hij oppert het idee om een lab als inrichting te zien zonder vergunning en daarmee toezicht in positie te brengen. Daarover zijn gesprekken gaande. Het project draagt bij aan de ondermijningsaanpak Zuid. Er zijn aanwijzingen dat er verdrijving plaatsvindt.

Dhr. Coppen deelt mee dat het Waterschap is gestart met een onderzoek naar dumpingen in het water.

Dhr. Verhoeven vraagt of er twijfel is dat gemeenten aangifte doen van alle dumpingen? Dhr. Gelissen antwoordt daarop dat er minder meldingen geregistreerd zijn dan verwacht en dat er op social media dumpingen voorbij komen die niet teruggevonden worden in de registraties. Dat zijn redenen om je af te vragen of alles wel gemeld wordt. Dhr. Van den Hout stelt voor een inventarisatie hiervan uit te zetten. En daar waar nodig contact op te nemen met de gemeenten. Mevr. Van den Dries adviseert hiervoor contact op te nemen met politie Zuidoost en daar deze vraag te stellen.

Dhr. Van Merwerode stelt dat het aanpakken van de bron en preventie belangrijke aspecten zijn. Daarom is het belangrijk om in het speerpunt aandacht te besteden aan communicatie en bewustwording. Waar moeten toezichthouders op letten bij leegstaande panden? Is er een rol mogelijk voor makelaars en parkmanagers? Zijn er mogelijkheden om gebruikers te ontmoedigen? Welke andere manieren van dumpen zijn er? Ook stelt hij dat er meer geld uit Den Haag nodig is voor compensatie en hier 15 miljoen euro voor vrij te maken.

Mevr. Van de Rijt vraagt aandacht voor verbreding van de scope van het speerpunt. Hoe kunnen mensen een dumping legaal kwijt bijvoorbeeld? De scope linken met opsporen en voorlichten.

Dhr. Coppen vertelt dat er bij de Waterschappen tot voor kort onduidelijk was of zij wel of geen aanspraak op de subsidieregeling konden doen. Dat bleek wel het geval te zijn. Zij constateren echter dat de politie vaak niet komt. En dat is een probleem, want als een dumping in een watergang terecht komt, zijn er hoge kosten gemoeid met het zuiveren daarvan. Die kosten zijn niet opgenomen in de subsidieregeling. Dhr. Van den Hout is van mening dat daar een oplossing voor gezocht moet worden. Dit wordt als opdracht aan het projectteam meegegeven.

Afspraken:

- De doelstellingen en bijbehorende acties worden aangescherpt.
- De scope van het project wordt verbreed.
- Er wordt onderzocht of gemeenten alle dumpingen melden.
- Er wordt een oplossing gezocht voor de kosten van waterzuivering door drugsafval verontreiniging.

3.2 Transitie Zorgvuldige Veehouderij (TZV)

Dhr. Van Merwerode licht het onderwerp toe. Hij stelt dat het een interessant vraagstuk op bestuurlijke tafels blijft: wat wordt er onder een zorgvuldige veehouderij verstaan. Is dat emissieloos, of misschien emissiearm? Hij vindt het belangrijk dat daarover dezelfde beelden bestaan en stelt voor dat het projectteam de discussie daarover faciliteert. Er is ook een duidelijkere afbakening nodig mbt de vormen van veehouderij waarop gericht wordt. Zijn dit alleen de traditionele vormen van veehouderij, of vallen hier ook innovatie vormen van eiwitproductie onder? Hij verwacht dat het de komende jaren toch vooral gaat over de klassieke vormen van veehouderij. De discussie is niet overal in Brabant even relevant. Op plaatsen waar dat wel zo is, is het de moeite waard aspecten als geur, emissies, zoönose, en allerlei zaken die samenhangen gezamenlijk af te stemmen.

Het speerpunt transitie zorgvuldige veehouderij is bedoeld voor kennisuitwisseling, afstemming en het maken van afspraken. Vanuit dat idee komt er een handreiking veehouderij en volksgezondheid. Die is in concept gereed. Er wordt steeds gericht verband gemaakt tussen volksgezondheid en veehouderij. De handreiking is erop gericht dat, als er een vergunningaanvraag komt voor uitbreiding, een eenvoudig stappenplan wordt doorlopen en van daaruit wordt bepaald of een GGD advies nodig is. Dat advies wordt meegenomen in de vergunning procedure.

Mevr. Vd Rijt vult aan dat er bij het overgaan van de urgentieteams positieve gesprekken met de omgevingsdiensten gaande zijn om de opgedane kennis en vaardigheden op te nemen en verder te ontwikkelen binnen de diensten. Dat betreffen vooral mediation vaardigheden die moeten voorkomen dat er nieuwe knelgebieden ontstaan. Dhr. Coppen vertelt dat zij in samenwerking met ZLTO voorlichtingsbijeenkomsten organiseren waarin ze voorbeeldbedrijven laten zien om andere bedrijven te stimuleren.

Dhr. Van den Hout vult nog aan, dat bij het vaststellen van de perspectiefnota door GS (nog niet door de Staten) een voorstel opgenomen is voor intensivering van het toezicht op de veehouderij. Daar is geld voor vrijgemaakt voor 2016 en 2017, om samen met de gemeenten het Wabo en het Nbwet toezicht te integreren. Dat komt verder niet ten laste aan de andere deelnemers van de omgevingsdiensten. Een en ander moet een verbetering van het toezicht opleveren.

Ook is er een ontwikkeling gaande rond het aanpakken van geuroverlast. De aanpassing van het Activiteitenbesluit geeft daar mogelijkheden voor binnen vergunningverlening, toezicht en handhaving. Er is een inventariserend onderzoek geweest, dat lijkt de conclusie te rechtvaardigen dat piekmissies veel meer bijdragen aan geuroverlast, dan de continue emissies. Die pieken zijn nu amper meegenomen in de vergunningen. Onder het aangepaste Activiteitenbesluit is die mogelijkheid er wel. In Helmond wordt gekeken of de vergunning herzien kan worden om die piekmissies mee te nemen. Dat is misschien ook mogelijk in de veehouderij.

Mevr. Reiningh merkt op dat in de omgevingswet, er juist sprake van is om de regulering van de piekmissies te laten vervallen. Dhr. Gelissen merkt op dat er behoefte is aan een tastbaar doel en omschrijving. De vergadering vraagt aan het projectteam de definiëring te bekijken, doelen goed te benoemen en daar operationele doelen uit af te leiden.

Afspraken:

- De definitie van 'duurzame veehouderij' wordt verder uitgewerkt.
- De doelstellingen en bijbehorende acties worden aangescherpt.

3.3 Risicorelevante bedrijven / bedrijven net onder de BRZO waarde

Dhr. Langenhuijsen licht het onderwerp toe. Hij vertelt dat er samen met de veiligheidsregio analyses zijn gemaakt. Die vormen de basis voor het toezichtsprogramma, waar nu aan gewerkt wordt. De gemeenten hebben vaak verschillende prioriteiten wanneer je welk bedrijf bezoekt. De analyse moet daarbij voor een eenduidigere afweging zorgen. Daarvoor wordt een regionaal afwegingsmodel opgesteld. Waarbij 3 gemeenten meedenken. De OMWB doet de inventarisatie en laat een extern bureau dat toetsen. Het resultaat wordt gespiegeld bij de gemeenten. Dit gebeurt in samenspraak met de veiligheidsregio's. De contacten met de veiligheidsregio's worden steviger. Dhr. Langenhuijsen stelt dat calculerend gedrag van bedrijven die bewust net onder de Brzo grens zitten een heel ander toezicht regime vraagt.

Dhr. Coppens merkt op dat in de stand van zaken onder resultaten is opgenomen dat de terugkoppeling loopt. Dit vraagt een aangepaste formulering.

Mevrouw Tolsma vraagt aandacht voor de relatie van dit speerpunt met de conferentie voor risicoreductie. De omgevingsdiensten zijn allemaal bezig met het maken van een risico inschatting. Dhr. Langenhuijsen reageert daarop dat die elkaar kunnen gaan versterken. In de markt hebben de diensten te maken met opdrachtgevers die een ander perspectief hebben op de logica die nu op tafel ligt. We moeten middelen / manieren vinden die goedkeuring hebben bij de gemeenten.

Dhr. Gelissen stelt dat het ideaal gezien ook zou passen in het project van de risicogerichte prioritering die eerder is besproken. Dan inventariseer je bij de bevoegde gezagen bij welke effecten ze zenuwachtig gaan worden. Daarna kun je je bedrijven in dat gedetecteerde risico passen. Ook biedt hij aan dat ze vanuit het OM mee kunnen kijken. Bijvoorbeeld als je zo'n inventarisatie hebt gemaakt en er komen er 40 uit, aan welke 5 kan het OM misschien bijdragen? Hij adviseert gebruik te maken van de gereedschapskisten van anderen.

Mevr. Van de Rijt hoort een tweeledig probleem, maar dat ziet ze in de stand van zaken niet terug. Enerzijds het probleem dat bedrijven net onder de Brzo grens gaan zitten, maar daar eigenlijk niet thuishoren. Anderzijds is het nodig dat lokale overheden zicht bewust worden van de risico's die dat met zich meebrengt. Daarbij hoort de vraag: het is geen gedeelde taak, hoe ga je dat Brabant breed uitzetten? Als dat inderdaad de twee problemen zijn, dan zou ze dat ook graag terug willen zien en niet alleen het ophalen van informatie over bedrijven. Dan kun je beter aan de voorkant sturen. Dat mist zij.

Dhr. Langenhuijsen stelt dat het niet alleen bewustwording betreft, maar een bewustzijn is anders gedefinieerd. De methodiek die gemeenten hanteren verschilt. Mevr. Van de Rijt: die stroomlijning van methodiek die mis ik in dit voorstel. Dhr. Van den Hout reageert op de opmerking dat het geen gedeelde taak is. Niet-Brzo zit bij alle omgevingsdiensten. De methodiek moet dus verbreed worden naar de andere regio's.

De resultaten van het onderzoek worden gedeeld met de andere diensten. Dhr. Gelissen merkt op dat er een nieuw doel moet komen. Nu is dat nog inzicht verkrijgen, dat is er nu. In het nieuwe doel moet opgenomen zijn dat alle deelnemers bewust de risico's beoordelen.

Dhr. Van Merwerode vraagt toelichting op de zijtakken die onder het kopje op schema genoemd worden. Dhr. Langenhuijsen antwoordt dat met zijtak bedoeld wordt dat dit erg gericht is op Brzo, maar je praat eigenlijk over alle bedrijven. Dat vraagt een andere methodiek van werken en daar hebben we alle gemeenten voor nodig. Het zijspoor is ook de samenwerking en bewustwording van gemeenten.

Afspraken:

- De doelstellingen en bijbehorende acties worden aangescherpt.
- Er wordt aandacht besteed aan de problematiek van bewustwording van gemeenten over de risico's.

3.4 Samen Sterk in Brabant

Dhr. Van Merwerode benoemde het goede resultaat, dat alle gemeenten aangesloten zijn. Hij vertelde over de verbreding naar Samen Sterk in Brabant en dat het accent meer verplaatst naar de drugsproblematiek. De gemeenschappelijke doelen zijn opgenomen in de concept-jaarkalender, welke aan de betrokken partijen wordt toegestuurd. Dat moet landen in de besturen. Veel bestuurders hebben die al gezien en besproken. Op basis van de kalender kan de voortgang gemonitord worden.

De doorkijk naar de komende jaren wordt op korte termijn uitgewerkt. Er is een goed gesprek nodig over de financiële paragraaf. Uiterlijk het 3^e kwartaal moet dat gereed zijn. Dat zal maatgevend zijn voor het vervolg in 2016.

Dhr. Van Merwerode spreekt zijn hoop uit dat het ministerie meer geld voor het opruimen van het drugsafval beschikbaar stelt. Hij heeft de indruk dat de bijdrage aan de 'verzekering', zoals hij dat noemt nog niet helemaal gelinkt is aan de centrale pot om op te ruimen. Hij vraagt zich af of dat zo is en zo niet wat er bestuurlijk nodig is om dat wel te doen. Er gaan geruchten rond dat de voorwaarde niet gekoppeld kan worden en is bang dat daardoor deelnemers verloren gaan.

Dhr. Van den Hout reageert daarop dat het voor 2015 niet mogelijk was om op te nemen in de regeling, maar dat deelname aan SSiB in 2016 wel als voorwaarde gesteld kan worden om

aanspraak te kunnen maken op de subsidie. Een aantal gemeenten aarzelen nog om hun premie te betalen.

Dhr. Verhoeven geeft een compliment dat nu eindelijk alle gemeenten aan zijn gesloten. Dhr. Pommer stelt dat de regelmatige nieuwsbrief heel positief is. Hij zegt het ook belangrijk te vinden dat de boa's, toezichthouders en wijkagenten 1 x per jaar op gemeentelijk niveau bij elkaar komen. En daar de burgemeester of wethouder bij te betrekken om de awareness te verhogen en telefoonnummers uit te wisselen. Dat is belangrijk voor de verbindingen en motivatie.

Wildcrossen

Dhr. Van Merwerode vertelt dat er in het kader van wildcrossen niet alleen gehandhaafd wordt, maar dat er ook gezocht wordt naar alternatieve mogelijkheden. Daar worden gesprekken voor gevoerd. Er wordt ook gekeken of er gebieden aangewezen kunnen worden waar wel mag worden gecroost. Die onderwerpen worden meegenomen. Dhr. Pommer adviseert om SSiB meer hun successen te laten vieren. En laten zien wat de meerwaarde is. Dat is ook precies de kritiek van de tegenstanders van SSiB. Mevr. Vd Rijt geeft als voorbeeld het succes van de stand die SSiB inricht op de relatiedag.

Mevr. Van de Rijt vult aan dat tijdens het wildcrossoverleg gesproken is over het probleem dat bij het organiseren van evenementen de medewerking van de natuurorganisaties ontbreekt. Die zitten niet op de motors te wachten en wilden eerst resultaat zien van Ssib voordat zij mee wilden werken. Er was weinig vertrouwen in de handhavingscapaciteit van bevoegd gezag. Dat zat hem onder andere in het convenant dat nodig is. Dhr. Van den Hout geeft aan dat als het convenant er is, zij voldoende vertrouwen zullen hebben in de handhaving zodat zij toestemming zullen geven voor crossevenementen op hun terreinen.

Dhr. Nijkamp vraagt zich af er geen andere mogelijkheden zijn om overtreders aan te pakken. De bekeuring zou volgens hem te weinig indruk maken. Hij stelt dat de wet daar weinig mogelijkheden voor biedt. Hij stelt voor een keer een gesprek te voeren over alternatieve mogelijkheden om zwaarder te straffen. Dhr. Gelissen reageert daarop dat hij de zoektocht naar effectiviteit ondersteunt. Een hele gerichte, individuele aanpak is mogelijk. Zoals dat bijvoorbeeld ook bij woninginbrekers gebeurt. Zo'n aanpak hebben we nog niet. Dhr. Van den Hout adviseert in een gesprek met Han de Haas deze lijn te verkennen.

Afspraken:

- De conceptjaarkalender wordt aan alle deelnemers gestuurd.
- Er wordt gewerkt aan een doorkijk naar de komende jaren.
- Er wordt een verkenning gedaan naar mogelijkheden om effectiviteit van straffen te vergroten.
- Doelstellingen en bijbehorende acties worden bijgewerkt.

3.5 Aanpak ketens

Mevr. Van de Rijt licht toe dat het speerpunt in een afrondende fase is beland. De leerpunten zijn met elkaar gedeeld. De samenwerking is structureel vormgegeven. In september wordt een afrondende memo aangeboden en tot die tijd wordt gewerkt aan de verankering in de drie omgevingsdiensten.

Er worden geen opmerkingen gemaakt.

Afspraken:

- In september wordt een afrondende memo aan het BPO aangeboden.

3.6 Sanering van asbestdaken 2024

Mevr. Van de Rijt licht toe dat er veel moet gebeuren om in 2024 alle asbestdaken gesaneerd te hebben en dat alleen toezicht en handhaving onvoldoende is om dat te halen. Daarom ligt er een nieuw projectplan voor. Projectleider Dave Rensman geeft een presentatie over het speerpunt.

Mevr. Van de Rijt merkt naar aanleiding van de presentatie op dat de particuliere daken een aandachtspunt vormen. Er is weinig zicht op die daken, omdat die niet voor subsidie of regelingen in aanmerking komen. Het betreffen vooral voormalige agrarische bedrijven die nu in gebruik zijn als woonbestemming. De oude schuren en loodsen staan er vaak nog wel. Er wordt gekeken of die hun aanvragen kunnen bundelen met bestaande bedrijven om clusters te vormen. Er wordt naar preventieve mogelijkheden gezocht.

Mevr. Van den Dries meldt dat het in het project intensivering toezicht veehouderijen wordt meegenomen. Dhr. Rijnen heeft schriftelijk laten weten dat de terreinbeherende organisaties het voorstel ondersteunen. Zij signaleren wel dat de financiële ruimte bij agrariërs vaak onvoldoende is.

Dhr. Van den Hout vraagt of met het plan van aanpak inzichtelijk wordt gemaakt wat het probleem is en wat oplossingsrichtingen zijn. Dhr. Rensman verwacht dat al doende zaken worden toegevoegd. Dhr. Van den Hout vraagt hoe de samenwerking met de 4 provincies wordt vormgegeven. Dhr. Rensman vertelt eerst met ambtenaren af te stemmen en daarmee ook afspraken te maken om de lobby richting Den Haag vorm te geven.

Verder vraagt dhr. Van den Hout zich af of het goedkoper is om de asbestgolfplaten om te ruilen met nieuwe technologie-golfplaten. Daar zijn ook financiën voor nodig, maar is misschien goedkoper dan de subsidies die nu gegeven worden. Dhr. Rensman stelt dat een koppeling met energie kan zorgen voor een exploitatie effect. De financiële rem is de belangrijkste factor in het voorkomen van het illegaal storten.

Dhr. Van Merwerode oppert het idee van een asbest hypotheek. Om zulke zaken te regelen is een Taskforce nodig die mogelijke oplossingen uit kan werken. Mevr. Van de Rijt zou graag in een pilot het idee van 'het gedeelde dak' zien. Hiermee bedoelt zij dat wanneer een bedrijf zelf geen ruimte heeft voor zonnepanelen ze een stuk dak huren van een ander en daar de opgewekte energie voor terugkrijgen. Hierdoor betalen ze dus mee aan het saneren van het asbestdak. Dat geeft exploitatievoordelen. Daar moet ook wettelijk ruimte voor gemaakt worden. Dhr. Van den Hout geeft aan de projectleider mee om een creatieve sessie met 'vrijdenkers' te beleggen om de mogelijkheden te verkennen.

Dhr. Coppen merkt op dat het nu al lijkt of er meer dumpingen plaatsvinden en vraagt of er een inventarisatie mogelijk is. Ook zijn er meer asbestbranden. Daar zijn allebei veel kosten mee gemoeid om het op te ruimen.

Mevr. Van de Rijt geeft als laatste idee nog mee de mogelijkheden te onderzoeken om voorwaarden over asbestsanering op te nemen in de ruimtelijke plannen.

Afspraken:

- Er wordt een creatieve sessie georganiseerd om mogelijkheden van preventieve maatregelen te verkennen. Onderwerpen die daarin meegenomen worden zijn:
 - het gedeelde dak

- voorwaarden opnemen binnen RO
- de asbest hypotheek
- materiaal ruilen
- Voorstel is akkoord.

3.7 Minder stikstofdepositie in Natura 2000 gebieden door betere naleving

Dhr. Van Merwerode licht het speerpunt toe. Hij vertelt dat het speerpunt net is opgestart en dat hij de vraag heeft meegegeven eerst een 0-meting uit te voeren. Dit om te bepalen waar je staat en te bepalen waar je naartoe wilt om van daaruit gericht acties te ondernemen. Hij belicht de aandacht voor de industriële sector naast de agrarische sector. Verder vertelt hij dat er 5 a 6 bedrijven die invloed hebben op natura 2000 gebieden in beeld gebracht zullen worden en dat daarop gefocust wordt, voordat er weer gericht wordt op de agrarische bedrijven, zonder die uit het oog te verliezen. Er wordt een werkinstructie opgesteld voor stikstofgerelateerd toezicht. Hij stelt volgende vergadering met nieuwe bevindingen hierop terug te komen. Dhr. Van den Hout merkt op dat vanuit de vergunningverlening de ervaring leert dat de industrie ongeveer 1 % van de stikstofdepositie voor haar rekening neemt. En dat de bedrijven vaak onder de vergunningnorm blijven zitten. Veruit het meest kan met een melding afgedaan worden. Dan is de vraag: hoe effectief zal zo'n inventarisatie zijn? Dhr. Van Merwerode reageert daarop dat het voorstel volgend overleg concreter zal zijn dan nu en dat hij de opmerking meeneemt. Dhr. Van den Hout adviseert contact op te nemen met Brechje Biemans.

Afspraken:

- Het projectvoorstel wordt aangescherpt.
- Er wordt gekeken of een inventarisatie van de industriële sector effectief zal zijn.

4. Samenwerking in het kader van de Omgevingswet

Dhr. Van den Hout vraagt of er opmerkingen zijn op het voorstel. Dhr. Gelissen geeft aan dat hij niet ziet wat er anders wordt dan wat er al gedaan wordt. Dhr. Van Merwerode doet de suggestie om eerst in beeld te brengen wat er al is in relatie tot het BPO. Mevr. Van de Rijt vraagt te onderzoeken wat er nog mist. Dhr. Coppen vraagt de gevolgen in tijd en geld in kaart te brengen en te kijken naar de meerwaarde. Als daaruit naar voren komt dat er een rol voor het BPO nodig is dit in september met een voorstel inbrengen. Mevr. Van den Dries vertelt dat er half april een bestuurlijke bijeenkomst is over de omgevingswet. De uitkomst daarvan wordt met de leden van het BPO gedeeld.

Afspraken:

1. Er wordt geïnventariseerd wat er al gebeurt op dit gebied en waar nog behoefte aan is.
2. De resultaten van de bestuurlijke bijeenkomst worden gedeeld met de BPO-leden.
3. Als het nodig is wordt er een voorstel in het BPO van september voorgelegd.

5. Ingekomen stukken en zaken van procedurele aard

LHS

Er wordt een kaartje uitgedeeld met de vaststelling van de LHS bij gemeenten. De vraag aan de omgevingsdiensten en de voorzitters is of zij in hun regio contact willen leggen met de witte vlekken? Dat zijn gemeenten die de vaststelling nog niet hebben geregeld of gepland. Daarop reageert dhr. Van Merwerode dat dat al gebeurt. Mevr. Tolsma deelt mee dat de invoering van de LHS in het ICT systeem gereed is en dat zij daar al mee werken. Ze pleit ervoor niet de

procedure maar de resultaten te gaan monitoren. De omgevingsdienst krijgt soms de opdracht niet van een gemeente om (op basis van de LHS) toezicht of handhaving in te zetten. De vraag is of in september al de eerste gegevens met elkaar gedeeld kunnen worden.

Iedere dienst moet zijn eigen systeem inrichten. Odzob heeft aangeboden hierbij te helpen.

Dhr. Van den Hout vraagt dhr. Coppen iets te vertellen over de app die de waterschappen hebben. Daarop vertelt dhr. Coppen dat de waterschappen een app gebruiken in de besluitvorming waarin de LHS toegepast is. Wellicht is dit ook zinvol voor de andere bevoegde gezagen. Mevr. Van de Rijt merkt op dat je wel alert moet blijven op een goede samenwerking en dat dit een natuurlijk mechanisme moet worden. Een kanttekening die dhr. Coppen maakt is dat het voor de waterschappen niet altijd duidelijk is wat de prioriteiten van de politie en het openbaar ministerie zijn. Dhr. Gelissen reageert dat je moet waken dat het systeem te dwingend gebruikt wordt. Hij stelt dat je het als een denkmodel moet zien en aan de hand daarvan een gesprek moet voeren. Dat kan in het operationeel overleg. De waterschappen worden uitgenodigd om daar aan te sluiten. Daarnaast merkt hij op dat als je het vaststelt te gebruiken dat niet perse betekent dat je ook de capaciteit hebt om dat te doen. Dat monitoren is een goed idee. Dit sluit aan bij het operationeel overleg dat in elke regio met de omgevingsdienst, het openbaar ministerie en de politie is. Daar worden casussen ingebracht en besproken. Als daar een systematiek in herkent wordt dan wordt dat naar het BPO opgeschaald.

Afspraken:

- Aandacht voor het monitoren van de resultaten en niet alleen de vaststelling
- Presenteren resultaten op basis van LHS in de BPO-vergadering in september

Communicatie

Vanuit communicatie is het voorstel gekomen om de BPO leden een korte terugkoppeling te geven na het BPO. En tussen de BPO overleggen door twee keer een reguliere nieuwsbrief uit te geven.

Afspraak:

- Akkoord met het voorstel.

Rondvraag

Dhr. Langenhuijsen meldt dat er onlangs contact is gelegd met Avans Hogescholen over het onderwerp biobased. Een aantal gemeenten tonen hierin initiatieven. Als omgevingsdienst is het interessant om te kijken of er belemmeringen vanuit de VTH hoek zijn en die te onderzoeken. Binnenkort vindt daar overleg over plaats met een aantal gemeenten en de provincie. En kijken wat opties zijn om dit eventueel op Brabant brede schaal op te pakken. Bij dit soort innovatieve bedrijven wordt regelgeving als belemmerend ervaren. Dit remt op dit moment nog innovatie. Dhr. Van Merwerode geeft aan dat Noord hier graag bij aanhaakt. Dhr. Van den Hout stelt dat het goed is dit in alle 3 diensten te doen. Hij geeft het voorbeeld van het openen van een liquid nitro gas station dat enorm veel problemen had in het krijgen van de vergunning en het jaar daarvoor dezelfde problemen had in een andere omgevingsdienst regio. Daar is dus veel te leren van elkaar.

Dhr. Van den Hout deelt mee dat hij volgende week in een IPO vergadering een presentatie geeft over het BPO. Nog niet in alle provincies is dit goed geregeld.

Concept bespreekverslag BPO

Bespreking

BPO 21 september 2016

9.30 - 11.30

Bezoekerscentrum Natuurmonumenten Oisterwijk

Aanwezig

Johan van den Hout, Wilma van de Rijt, Matthie van Merwerode, Carla Moonen, Christ Rijnen, Jan Pommer, Jan Lenssen, Marloes Tolsma, Yvonne van Delft, Herbert van der Sanden, Marijanne van den Dries, Arian van Weerden, Hilde Kooijmans

Afwezig

Frans Gelissen, Jac Klijs, Paul Depla, Nico van Mourik, Henk de Groot, Eric Diepstraten, Paul Verhoeven

Johan opent om 9.40 uur de vergadering. Hij heet allen welkom. Helaas hebben verschillende deelnemers af moeten zeggen. Nico van Mourik en Frans Gelissen hebben schriftelijk en telefonisch op de stukken gereageerd.

Er zijn geen aanvullende mededelingen.

Agendapunt 3: Project Risicogerichte prioritering speerpunten Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht

Eerste ronde: aandacht voor asbest

De voorzitters en directeurs van de omgevingsdiensten adviseren om asbest als afzonderlijk speerpunt op te nemen en niet onder het thema veehouderij te hangen. Er is veel inzet nodig om dat project te laten slagen. Christ Rijnen merkt op dat hij het juist prettig vond dat asbest verbonden was aan veehouderijen, omdat de aanpak daarvan bijdraagt aan meerdere problemen die in de veehouderij spelen. Hij vraagt aandacht om daar wel oog voor te hebben en dat er een goede verbinding komt tussen veehouderij en asbestdaken.

Wilma van der Rijt reageert daarop dat een groot deel van de asbest problemen liggen bij de voormalige veehouderijbedrijven die nu in het bezit zijn van burgers. Jan Pommer stelt dat de termijn 2024 niet gehaald wordt als er niets extra's gedaan wordt. Een combinatie met het energie vraagstuk of geurproblematiek biedt wellicht kansen. Er zijn op die manier maatschappelijke win-win situaties te maken. Hij stelt dat er een integrale aanpak over de problematiek heen nodig is. En vraagt om een stimuleringsaanpak.

Wilma van der Rijt stelt dat de situatie met de hagelschade in Someren bijdraagt om nu een slag te slaan en daarbij oude stallen te saneren en afstemming te zoeken met verzekeringen en

eigenaren. Het probleem speelt veel breder dan alleen bij veehouderijen. Een idee is het invoeren van een bonus-malus regeling, waarbij een premie uitgekeerd wordt bij stoppen.

Carla Moonen geeft een compliment voor de bestuurlijke bijeenkomst in juni. Die was inspirerend en de uitwerking in de stukken geeft dat goed weer. Wel vraagt ze nog aandacht voor het surplus dat daar is opgehaald. Daarbij noemt ze de verbindende energie en de creatieve kop, ook op communicatie, belangrijk. De creatieve aanpak, waarbij ook wordt aangehaakt bij lopende projecten, kan geld met geld maken. Het project over natura 2000 moet op een nette manier afgerond worden.

Matthie van Merwerode reageert daarop dat het project doorgaat, maar niet als specifiek speerpunt op de BPO agenda opgenomen wordt. Het project moet uiteindelijk landen in het reguliere werk. Ook in Europees opzicht is de uitvoering van het project van belang.

Randvoorwaarden en instellen ambtelijk voorportaal

Johan van den Hout vraagt reactie op het voorstel met betrekking tot de randvoorwaarden en het instellen van een ambtelijk voorportaal. Het voorstel wordt in de breedte positief ontvangen. Carla Moonen reageert dat er ambtelijk veel winst is te halen door het beter uitwisselen van kennis. Ze roept daarbij op om ambitieus in te zetten, bestuurlijk commitment te geven en niet te denken in belemmeringen. Jan Pommer vraagt aandacht voor de borging van de gemeentelijke vertegenwoordiging. De rol die de burgemeesters in het BPO hebben komt nog uit de tijd van voor het BPO. Hij zit nu aan tafel zonder achterban. Dat moet geregeld worden. Een idee is om gemeenten te borgen in de Kring van Gemeente Secretarissen. Dat kan een gremium zijn om de agenda te voeden. Zorgvuldige ambtelijke borging draagt bij aan de vertegenwoordiging. Marloes Tolsma merkt op dat er al veel overlegstructuren bestaan. Medewerkers van de omgevingsdiensten hebben met veel partijen overleg. Marijanne van den Dries licht toe dat op dit moment de voorbereiding van het BPO gedaan wordt in samenwerking met de secretarissen van de omgevingsdiensten, de waterschappen en de provincie. Dat overleg wordt dan uitgebreid met deelnemers van de andere partners. Frans Gelissen heeft telefonisch laten weten het voorstel om een ambtelijk voorportaal in te stellen te ondersteunen en adviseert daarover in de nieuwsbrief te communiceren.

Borging van afspraken

Yvonne van Delft merkt op dat er in het BPO geen besluiten worden genomen, maar wel afspraken worden gemaakt. Die moeten vertaald worden naar de eigenaren / opdrachtgevers. Dan moet niet gesproken worden over advies, dat is te vrijblijvend. Er is een heldere koers nodig voor wat betreft opdrachtgeverschap. Geconstateerd wordt dat er verschillen tussen deelnemers en hun organisaties zijn. Sommige BPO leden zitten met mandaat aan tafel, anderen hebben dat niet. Waar nodig zullen de AB's van de partner organisaties de afspraken moeten verankeren in besluiten. Matthie van Merwerode benadrukt het stimuleren van wederkerigheid in de AB's: dat betekent besluiten vast laten leggen, maar ook actief vragen om agendapunten. Proactief agenderen in de AB's is daarvoor noodzakelijk. Bestuurlijk draagvlak is nodig. Het vraagt ook aandacht voor monitoring en terugkoppeling. Dat moet ook geagendeerd worden. En aansluiting zoeken bij het collectieve gedachtegoed. Ambtelijk kan daar ook een slag in gemaakt worden.

Afspraken

De voorstellen worden breed onderschreven. Dat betekent dat **1)** de randvoorwaarden worden onderschreven en **2)** uitgewerkt tot een voorstel voor het BPO overleg in maart 2017; **3)** het ambtelijk voorportaal wordt georganiseerd; **4)** de randvoorwaarden nadrukkelijk aandacht

krijgen in de sturing en evaluatie van de prioritaire speerpunten; en dat **4)** Johan van den Hout dit onderwerp als bestuurlijk trekker zal behartigen.

Daarnaast wordt ingezet op verankering en versteviging van de vertegenwoordiging met name bij gemeenten op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau (**5**).

Brzo+

Jac Klijs heeft laten weten dat hij het bestuurlijk trekkerschap op zich wil nemen. De naam Brzo+ kan met name op landelijk niveau voor verwarring zorgen. Afsproken wordt de naam te wijzigen in risicorelevante bedrijven.

Afspraken

De naam van het speerpunt wordt veranderd in 'risicorelevante bedrijven' (**6**). Het onderwerp wordt als prioritair speerpunt opgenomen op de agenda van 2017 en 2018 (**7**). Jack Klijs wordt bestuurlijk trekker van het speerpunt (**8**).

Veehouderij

Matthie van Merwerode wordt bestuurlijk trekker voor veehouderij. Marloes Tolsma adviseert om niet voor alle 7 lijnen afzonderlijke bestuurlijke trekkers aan te wijzen. Marijanne licht in een korte presentatie toe dat de genoemde lijnen veelal over bestaande projecten gaan die al bestuurlijk trekkers / projectleiders hebben en uitgevoerd worden in verschillende organisaties. In het BPO gaat het dan vooral om raakvlakkenmanagement: het bij elkaar brengen, verbinden en versterken van bestaande initiatieven. Het bestuurlijk doel is om informatie beschikbaar en toegankelijk te maken.

Dit voorstel wordt onderschreven. Matthie van Merwerode vraagt nog aandacht om de term transitie zorgvuldige veehouderij te wijzigen in transitie toekomstbestendige veehouderij.

Afspraken

9) het onderwerp veehouderij wordt als prioritair speerpunt opgenomen op de agenda van 2017 en 2018 van het BPO. **10)** Matthie van Merwerode is bestuurlijk trekker voor het thema veehouderij **11)** het thema Asbest wordt een eigenstandig prioritair speerpunt. **12)** Wilma van der Rijt en Johan van den Hout trekken het onderwerp asbest gezamenlijk. **13)** Veehouderij wordt via de systematiek van raakvlakkenmanagement onder het BPO uitgewerkt. **14)** De naam 'Transitie Zorgvuldige Veehouderij' wordt gewijzigd in: 'Transitie Toekomstbestendige Veehouderij'.

Agendapunt 4: Voorstel speerpunten 2016 in 2017

Samen Sterk in Brabant

Matthie van Merwerode meldt dat er momenteel druk gewerkt wordt aan een notitie. 14 oktober moet die gereed zijn. Daarin wordt aandacht besteed aan de doorkijk op de begroting en worden de bijdragen gelegitimeerd. Het volgende BPO komt die terug op de agenda. Wilma van der Rijt benadrukt de urgentie van het voorstel. Wil je het op kunnen nemen in de begrotingen dan moet het in november in de AB's liggen. Ze stelt als voorwaarde dat er geen surplus gevraagd wordt. De continuering van de provinciale bijdrage wordt gewaardeerd. De vraag is nog wel hoe het voorstel ontvangen wordt. Er zijn geluiden dat sommige deelnemers hun deelname beperken tot 2016. Matthie van Merwerode geeft mee de deelname te framen als verzekeringspremie in relatie tot het opruimfonds 'verwijdering calamiteuze stoffen'.

Yvonne van Delft vraagt alert te zijn op de communicatie van SSiB. Zij zag in de stukken dat er eind mei een bijeenkomst was. Het is jammer dat zij niet op de hoogte was, anders had ze er

bestuurders op kunnen attenderen. Het is belangrijk om het stuk in oktober goed rond te zetten. Eigenlijk was dat voor de zomer al gevraagd.

Het is niet zinvol om nu nog een brief in verband met hun begrotingen aan gemeenten te sturen. Met de manier waarop dit proces vorig jaar is verlopen en gelet op het tijdstip is het onverstandig om raden te vragen bedragen in de begrotingen te reserveren.

Jan Lenssen zegt toe dat de notitie er op 14 oktober is en dat de toon en het format goed is. Er wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan de meerwaarde die deelname heeft voor de gemeenten.

Johan van den Hout vraagt of er actie richting de gemeenten nodig is? Het zou zonde zijn als het niet goed opgepakt wordt in de raden. Is het mogelijk dat de diensten aan de leden van de AB's vragen alert te zijn om dit in hun gemeenten te faciliteren?

Jan Lenssen reageert dat er vrijdag een bijeenkomst gepland is over SSiB, daarin wordt duidelijker wat er voor verschillende deelnemers is gedaan. In de notitie wordt ook de relatie gelegd met Samen tegen Dumpen.

Samen tegen Dumpen

Johan licht toe dat bij Samen tegen Dumpen een evaluatie is geschreven door politie en justitie met de vraag waarom er zo weinig aanspraak wordt gemaakt op de fondsen. Daarin worden wat knelpunten herkend die ervoor zorgen dat het protocol stukt. Het zou goed zijn om bij de politie en het OM na te vragen wat verbetervoorstellen zijn. Onderzoek laat zien dat het bij meldkamers regelmatig fout gaat met het al dan niet doorgeven van meldingen.

Afspraken

De voorstellen zijn akkoord. Dat betekent dat; **15)** Samen tegen Dumpen en Samen Sterk in Brabant als samenwerkingsprojecten doorgang vinden; **16)** dat die projecten geagendeerd worden in het ambtelijk voorportaal; en dat **17)** bij bestuurlijk gevoelige aspecten op de agenda van het BPO worden geplaatst.

Stikstofdepositie in Natura2000 gebieden

Voorgesteld wordt dat dit project doorgaat als uitvoeringsproject en geagendeerd wordt in het ambtelijk voorportaal. De vergadering gaat daarmee akkoord (**afpraak 18**).

Aanvulling asbest

Christ Rijnen meldt dat de terrein beherende organisaties negatieve ervaringen hebben met saneringsbedrijven. Twee van de drie bedrijven bleek in een bepaalde situatie onbetrouwbaar. Dit moet nadrukkelijk meegenomen worden in het project. Er is behoefte aan een professionele markt. Ook in de context van de hagelschade werd geconstateerd dat prijzen binnen een week verdubbelden. Dat moet voorkomen worden.

Afspraak: het thema brancheregulering / ethiek wordt meegenomen in de uitwerking van het project asbest (**19**).

Agendapunt 5: Convenant groene handhaving

Johan van den Hout licht het voorstel toe. In het convenant wordt het uitwisselen van gegevens geregeld. Er is op dit moment gekozen om een groeimodel te hanteren, waarbij in toenemende mate organisaties aan kunnen sluiten.

Frans Gelissen heeft laten weten dat het openbaar ministerie het voorstel niet kan onderschrijven, omdat er een belangrijke link mist met de andere parketten. Voorgesteld wordt om telefonisch verder in te zoomen om tot een breed gedragen voorstel te komen. Landelijk is in de koepel al het convenant onderschreven. Daarbij was het ministerie van VenJ betrokken. Ambtelijk wordt gesignaleerd dat er lang gewacht wordt op een reactie van de politie. Partijen kijken naar de inhoud. Herbert van der Sanden neemt het signaal mee terug naar de organisatie en kijkt wat de bottleneck is. Christ Rijnen adviseert snelheid te houden en toch vast te houden aan de planning van 31 oktober. Als dat niet lukt dient er zo snel mogelijk een nieuwe planning gemaakt te worden.

Afspraken: er wordt contact gelegd met OM en politie om de knelpunten te benoemen en het voorstel daarop aan te passen **(20)**. De planning wordt vooralsnog wel vastgehouden **(21)**.

Agendapunt 6: ingekomen stukken

Omgevingswet

Geen opmerkingen. Wordt als mededeling aan het BPO meegegeven.

Nieuwe Wet natuurbescherming

Met name voor de omgevingsdienst Brabant Noord brengt dit een ontwikkeling teweeg. Christ Rijnen vraagt of het mogelijk is om een presentatie over de gebiedsgerichte aanpak te geven in de natuurorganisaties. Wilma van der Rijt vraagt aandacht om gemeenten te informeren over de informatiestroom die voortaan van de provincie in plaats van uit het rijk komt. Ze adviseert in de OGP's en de AB's de gemeenten hierover te informeren. De projectleider wordt hiervan op de hoogte gesteld. Niet alleen ODBN voert groene taken uit voor de provincie. ODZOB en OMWB voeren toezicht en handhaving van groene taken uit. ODBN is wel de enige dienst die de vergunningverlening (groen) uitvoert.

Afspraken

22) de projectleider wordt gevraagd contact op te nemen met de terrein beherende organisaties en de omgevingsdiensten om op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau te informeren over de ontwikkelingen.

Evaluatie landelijke handhavingstrategie (LHS)

Jan Pommer reageert op het stuk door de spanning tussen bestuurlijk mandaat en uniforme opdracht versus couleur locale te benoemen. Gemeenten hechten aan het stukje maatwerk wat mogelijk moet blijven. Jan Lenssen merkt op dat het ingewikkelder maakt voor omgevingsdiensten. Het is gevoelig voor een omgevingsdienst om een college aan te moeten spreken als zij niet volgens de wet willen werken. De vraag is hoe je daar mee om gaat? Daar zou je generiek met je bestuurders discussie over moeten voeren in de colleges. Het onderwerp mandaat, dan kom je automatisch op het onderwerp hoe je met mandaat omgaat. Wilma stelt dat als je aan je burgers eisen stelt, terwijl je je daar zelf niet aan houdt, dan moet je jezelf dat aanrekenen. Landelijk hebben we afgesproken volgens de LHS te werken. Nu houden we ons hier niet aan. De samenwerking met OM staat of valt hiermee. Marloes Tolsma signaleert dat de toezichthouders het moeilijk hebben om hun afwegingskader op een eensluidende manier uit te voeren. Het belang van duidelijkheid op de werkvloer wordt onderkend. ODZOB organiseert hiervoor een evaluatiemoment met haar toezichthouders. Johan van den Hout vraagt de vergadering om ideeën

hoe het proces vormgegeven kan worden? Dat vraagt duiding van het stuk. En welke stappen daarin gezet moeten worden. Wat daarbij kan helpen is de AMvB BOR, die over de basistaken gaat, daarin te betrekken. Dat draagt bij aan de argumentatie om bepaalde zaken toch duidelijker neer te zetten. De directeurs van de omgevingsdiensten vragen zich af wat de rol van de provincie daarin kan zijn: of wellicht de rol van IBT daaraan bij kan dragen? Annemarie Spierings houdt dat in de gaten. Matthie van Merwerode stelt dat het belangrijk is om dit onderwerp in de AB's te agenderen en daar het gesprek over te voeren. Yvonne van Delft adviseert om eerst na te gaan of de gemeenten zich in dit beeld herkennen. Jan Pommer adviseert het bestuurlijk traject en het strafrechtelijk traject als twee parallelle sporen te zien en niet als vervolgspoor. Dat vraagt betrekking van elkaar vooraan in een traject. Om het stuk voor te leggen in de AB's is een oplegger nodig. Daarin wordt gekozen voor een tweetraps benadering: een eerste agendering om te vragen of gemeenten het beeld herkennen en een brede discussie te voeren. Een tweede agendering om tot oordeelsvorming te komen. Half oktober is de oplegger voor het eerste deel nodig.

Afspraken

23) de projectleider wordt gevraagd om twee oplegnotities te maken om agendering van de evaluatie in de AB's te begeleiden. De eerste notitie faciliteert een oriënterende en de tweede notitie een oordeelsvormende bespreking.

Rondvraag

Jan Pommer vraagt aandacht voor de inbreng van Nico van Mourik, waarin hij vraagt de reactie van de veiligheidsregio's op de omgevingswet te onderschrijven. Het BPO neemt kennis van de reactie, maar kan vanwege procedurele aspecten niet onderschrijven. Christ Rijnen meldt dat hij vanwege een reorganisatie bij Natuurmonumenten een andere functie gaat bekleden en neemt hiermee afscheid van het BPO. Er wordt vanuit de TBO's voor een opvolger gezorgd. Johan sluit om 10.55 uur het overleg af.

Afspraken

24) het BPO reageert aan Nico van Mourik dat het kennis heeft genomen van de reactie van de Veiligheidsregio's.

25) de terrein beherende organisaties zorgen voor een opvolger voor Christ Rijnen.

Verslag

Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht

29 maart 2017 9.30-11.30 uur

Locatie: Provinciehuis 's-Hertogenbosch, Hart der Provincie 2

Aan

BPO-leden

Kopie aan

Ambtelijke ondersteuning

Notulist

Deon van Schijndel

Telefoon

(073) 681 2949

Email

dvschijndel@brabant.nl

Aanwezig

Wilma van der Rijt, Matthie van Merwerode, Els Stravens, Christ Rijnen, Jan Lenssen, Marloes Tolsma, Nico van Mourik, Marijanne van den Dries, Arian van Weerden, Jan Bontenbal en Deon van Schijndel

Afwezig

Frans Gelissen, Jac Klijs, Paul Depla, Johan van den Hout, Noud Bruininx, Henk de Groot, Eric Diepstraten, Rien Wijdeven en Henrie Jozee

1. Opening en welkom

Matthie van Merwerode opent de vergadering om 9.35 uur.

Matthie van Merwerode heet de aanwezigen welkom. Hij geeft aan dat hij vandaag technisch voorzitter is vanwege de afwezigheid van Johan van den Hout. Bericht van verhindering is ontvangen van de heren Bruininx, Klijs, Van den Hout, Wijdeven, Depla, Gelissen, De Groot en Diepstraten.

Iedereen kan zich vinden in de voorliggende agenda. Agendapunt 7 wordt toegelicht door Nico van Mourik.

2. Verslag 21 september 2016

Het verslag van 21 september 2016 wordt door de aanwezigen redactioneel en na aanleiding van akkoord gegeven. Het verslag wordt als zodanig vastgesteld.

Marloes Tolsma vraagt of de actiepunten bewaakt worden. Deon van Schijndel geeft aan dat er een lijst bijgehouden is en dat alle punten afgehandeld zijn. Bij het volgende verslag komt een actielijst met actiehouder en tijdbewaking (**actie 1**).

Marloes Tolsma vraagt naar het actiepunt opvolger Christ Rijnen. Christ Rijnen geeft aan dat de volgende keer Lars Koreman zal deelnemen. Els Stravens geeft aan dat zij de vervanger is van Peter Glas, de opvolger in het BPO van Carla Moonen.

3. Plan van aanpak Randvoorwaarden

Marijanne van den Dries geeft een presentatie over het plan van aanpak Randvoorwaarden. In de bestuurlijke conferentie is nagedacht over de werkwijze van het BPO. Van een projectenorganisatie naar focus op randvoorwaarden en 3 inhoudelijke speerpunten. Daarnaast is een ambtelijk platform ingericht. Marijanne van den Dries licht de randvoorwaarden en de instrumenten van het BPO toe. Ook gaat zij in op de geformuleerde acties uit het plan van aanpak.

Jan Lensen vraagt of de provincie hiermee invulling geeft aan de coördinatietaak uit de wet VTH. Marijanne van den Dries geeft aan dat de wet niet expliciet de vorm aangeeft. De gezamenlijke provincies werken wel aan een uniforme vorm. De provincie Noord-Brabant voert het nu op deze wijze uit. Zij geeft op deze wijze vorm aan het bij elkaar brengen van de VTH partners en het formuleren van speerpunten. Ook de diensten zijn momenteel bezig met regionale uitvoeringsprogramma's met haar deelnemers.

Wilma van der Rijt geeft aan dat we al lang bezig zijn met het proces. Eerder heeft zij al gewaarschuwd dat we naar de uitvoering moeten. Bij deze de waarschuwing nogmaals. Eigenlijk hebben we een jaar nagenoeg alleen over het proces gesproken.

Els Stravens geeft aan dat de Waterschappen het plan van aanpak onderschrijven, maar nu geen onderdelen actief op willen pakken. Ze willen wel input leveren en betrokken blijven bij de speerpunten. Voor relevante zaken zijn ze te benaderen.

Marijanne van den Dries geeft aan dat de ambtelijk vertegenwoordiger van de Waterschappen in het APO erg actief is en dat de aansluiting goed is.

Marloes Tolsma geeft aan warm voorstander te zijn om wat betreft het digitaal platform aan te sluiten bij Kennisnet van Omgevingsdienst.nl. Hier zit al een beheersorganisatie achter. Alle VTH partners hebben hier toegang toe. Deon van Schijndel geeft aan dat er een afspraak met Janne Cox staat om de mogelijkheden van Kennisnet te verkennen.

Matthie van Merwerode vraagt op welke wijze er vertaling van de acties is naar concrete activiteiten en planning. Deon van Schijndel geeft aan dat na vaststelling van het plan van aanpak met het APO gekeken wordt waar projecten lopen, of mogelijke allianties te vormen zijn, waar energie zit en vanuit hier naar een planning wordt gewerkt (**actie 2**).

Wilma van der Rijt geeft aan dat het draagvlak voor en bekendheid met het BPO onlosmakelijk vast zit aan het plan van aanpak Randvoorwaarden. De opkomst is erg slecht, veel organisaties haken af. We moeten elkaar eens diep in de ogen kijken. Onderschrijven we het doel en doen we er ook iets voor? Zij maakt zich zorgen over de betrokkenheid van de partners bij dit overleg.

Matthie van Merwerode geeft hierbij aan dat inhoud op de agenda hieraan bijdraagt. We moeten nu snel weer de stap maken naar inhoud. Hij stelt voor dat we jaarlijks het nut en noodzaak van het overleg evalueren (**actie 3**). Persoonlijk vindt hij het overleg functioneel, maar we moeten nu wel een paar stappen voorwaarts zetten.

Marijanne van den Dries geeft aan dat ook de huidige wisseling van vertegenwoordigers bijdraagt aan de lage opkomst. De nieuwe vertegenwoordigers konden er nog niet bij zijn.

Nico van Mourik geeft aan dat de agenda onvoldoende aantrekkelijk is voor bestuurders. Als de bestuurders afhaken wordt het een ambtelijk overleg. Als je het bestuurlijk relevant wilt maken moet het over inhoud gaan en niet over organisatie. Het feit dat de gedeputeerde er niet bij is geeft aan de andere aan dat ook hij het niet belangrijk vindt. Als je van het BPO echt iets wilt maken moeten meer bestuurders aanwezig zijn.

Matthie van Merwerode geeft aan dat het voor hem de eerste keer is dat we in zo'n kleine setting bijeen zijn. De agenda staat nu te veel in het teken van bedrijfsvoering.

Nico van Mourik geeft aan dat eerdere presentaties van het Waterschap een goed voorbeeld zijn hoe je bestuurders kunt inspireren. Neem daar een voorbeeld aan.

Matthie van Merwerode concludeert dat de aanwezigen het plan van aanpak onderschrijven met de kanttekening dat we over moeten gaan naar de inhoud (**actie 4**).

4. Draagvlak en bekendheid BPO binnen partners en achterban

Matthie van Merwerode concludeert dat agendapunt 4 voldoende aan de orde is gekomen bij agendapunt 3. De andere aanwezigen onderschrijven dit.

5. Aanpak speerpunt Veehouderij in het kader van het Raakvlakkenmanagement

Marijanne van den Dries geeft aan dat we het speerpunt Veehouderij hebben uitgewerkt aan de hand van de randvoorwaarden. We hebben een overzicht gemaakt van projecten die in onze provincie lopen, met name de regionale en Brabantbrede projecten. Het is geen uitputtend overzicht, er zijn ook nog veel lokale initiatieven. Het overzicht is bedoeld om te kijken waar je de verbindingen kunt leggen. Belangrijk hierbij is de Kerngroep Zorgvuldige Veehouderij. De focus ligt op de randvoorwaarden.

Daarnaast hebben we de eerste resultaten binnen van het project Intensivering Toezicht Veehouderij (ITV). Er ligt een voorstel om het toezicht te intensiveren waarmee alle veehouderijbedrijven in 3 jaar bezocht worden. Het zijn integrale controles, waarbij de omgevingsdiensten deze uitvoeren, in opdracht van gemeenten en provincie. De pilot is gedraaid met 9 gemeenten. Vanuit de provincie is 1,2 miljoen beschikbaar om de intensivering op te pakken. De winstpunten zijn de volgende: we hebben de veehouderijen op een uniforme wijze gecontroleerd, alle controles zijn uniform geregistreerd, de gegevens zijn uitwisselbaar en we kunnen informatie over nalevingsgedrag genereren, we voorkomen overlap door met 1 inspectieprogramma te werken en het bedrijf heeft maar met 1 toezichtsmoment te maken. Daarnaast zijn er ook gegevens verzameld over asbesthoudende daken, vrijkomende agrarische bebouwing en mogelijke stoppers. Tenslotte geeft zij aan dat ondermijning aandacht krijgt. Er ligt een aanbod van het OM om toezichthouders een masterclass ondermijning aan te bieden. De pilot geeft inzicht in aspecten die we niet meer hoeven te controleren omdat het naleefgedrag goed is. Zorgpunten, die voortkomen uit de pilot, zijn onder andere de aanwezige capaciteit. Voor deze versnelling is 50 fte nodig. Marijanne van den Dries heeft binnenkort met Jan Lenssen een gesprek hoe we dit met de Omgevingsdiensten kunnen organiseren. Van de 50 fte zijn nu circa 30 fte aanwezig bij de VTH partners. Een andere zorg is dat de 1,2 miljoen euro van de Provincie niet het totaal financiert. Aan gemeenten wordt gevraagd hun eigen toezicht in stand te houden. Hierin zie je enorme verschillen bij gemeenten. Bij sommige gemeenten vraagt de versnelling om een investering. Het is geen verplichting, partijen kunnen aansluiten als ze dat willen. De beschikbare middelen wil de provincie als een soort korting bij omgevingsdiensten beschikbaar stellen aan gemeenten.

Wilma van der Rijt geeft aan het rapport te kennen. Ze is erg geschrokken van de titel, deze luidt "Samen freeriders uitbannen in de veehouderij". Ook is de aanpak zo opgezet dat de gemeenten een zodanige substantiële bijdrage moeten leveren dat het maar de vraag is of dit lukt. Zij geeft de tip om eerst goed draagvlak te creëren bij gemeenten.

Christ Rijnen stelt voor deze opgave te koppelen aan het provinciale beleid rondom de duurzame veehouderij. Hiermee werk met werk maken en extra capaciteit genereren.

Wilma van der Rijt vraagt zich af of rekening gehouden wordt met bedrijven die recentelijk nog bezocht zijn. Daarnaast geeft zij aan dat dit rapport het beeld schetst dat de veehouderijbedrijven per definitie slecht zijn, terwijl het overgrote deel goed bezig is en dat maximaal 5% handhaving nodig heeft. Het beeld uit het rapport is niet het beeld dat we met z'n allen willen neerzetten van de veehouderij.

Nico van Mourik geeft aan dat op valt dat de veehouderij belangrijk is in Brabant. De bestuurlijke omgeving is complex. Hij geeft aan dat we de boodschap naar veehouders uit moeten dragen dat we met een kwaliteitsimpuls bezig zijn en dat we hierover in gesprek willen. Wij moeten de sector hierbij wijzen op de eigen verantwoordelijkheid. Ook moeten we het onderwerp volksgezondheid veel meer op de voorgrond zetten. Tenslotte geeft hij aan dat we het beter in 6 jaar goed kunnen doen dan in 3 jaar half.

Jan Lenssen geeft aan met een positieve boodschap naar buiten te willen gaan, namelijk verduurzaming van de veehouderijsector. Als de kwaliteit van een bezoek goed is hoeft dit geen negatief bezoek te zijn voor de agrariër. Hij benadrukt het knelpunt inzake capaciteit. De integrale

aanpak vergt veel van de toezichthouder, je hebt goede toezichthouders nodig. Ook geeft hij aan dat de IBT rol gestart is door de provincie. De eerste brieven op dit vlak heeft hij gezien. Hierin komt naar voren dat het uitvoeringsniveau verschilt per gemeente. We willen nu extra stappen zetten terwijl de middelen niet overal toereikend zijn. Er speelt ontzettend veel in het buitengebied, denk aan ondermijning. We moeten nog wel goed nadenken over de aanpak.

Wilma van der Rijt geeft aan dat we in Brabant goed bezig zijn en dat we de boodschap positief moeten brengen.

Els Stravens verwijst naar de randvoorwaarde data- en informatie-uitwisseling. Je moet duidelijk hebben op welke bedrijven je je moet richten, welke bedrijven de zaken op orde hebben.

Matthie van Merwerode geeft aan dat het goed is het rapport eerst met de sector te bespreken. Hij stelt voor het rapport met de ZLTO te bespreken, de sector wil stappen zetten op dit gebied.

Niemand is ermee gediend dat de volksgezondheid in het geding is. Gelijktijdig constateert hij dat het uitvoeringsniveau van de basistaken nog niet op orde is. Dat geldt ook voor de capaciteit die daarvoor nodig is. De basis is niet op orde. Dat heeft ook te maken met de inrichtingenbestanden, soms in beheer bij omgevingsdiensten, soms bij gemeenten. De data over bedrijven waar we ons op moeten richten zijn niet op orde. De VTH partners moeten hiernaar kijken.

Wilma van der Rijt verwijst nogmaals naar de gemeenten. Ga met hen in gesprek, het is een autonome bevoegdheid van gemeenten om al dan niet mee te doen. Creëer draagvlak bij gemeenten.

Matthie van Merwerode geeft aan te hopen dat per 1 juli er een stap gezet wordt als bij wet geregeld is dat er mandaat gegeven moet worden aan de omgevingsdiensten. Marloes Tolsma geeft aan dat er geen verplichting tot mandatering in de wet is opgenomen. Frequentie van toezicht is aan de gemeenten.

Nico van Mourik stelt voor om goed te kijken naar het capaciteitsprobleem, ook in kwalitatieve zin. Daarnaast pleit hij ervoor om met het BPO te werken aan een bestuurlijke alliantie die de Brabantse norm voor mandaat uit werkt.

Marloes Tolsma vraagt aandacht voor de consequenties van de voorgestelde aanpak op de huidige toezichtsprogramma's. Wat blijft er dan liggen?

Wilma van der Rijt geeft aan dat we eerst met z'n allen het beoogde effect helder moeten hebben. Wat willen we bereiken?

Christ Rijnen wijst op de raakvlakken met bijvoorbeeld de stoppers. Ondernemers maken nu keuzes waarmee we over enkele jaren te maken krijgen bij toezicht. Anticipeer hier op, kijken hoe we hier preventief aan het werk kunnen.

Matthie van Merwerode geeft aan dat hij ook zorgen heeft over het ontbreken van een LPF op het gebied van mandatering. Hij pleit voor een alliantie om te komen tot een gelijk speelveld op dit gebied.

Jan Lenssen verwijst naar het IBT onderzoek. Hieruit blijkt dat sommige bedrijven al 10 jaar niet bezocht zijn. Op grond van een LPF zouden deze vaker bezocht moeten zijn. Met die constatering doet IBT niet veel. De gemeenten uit het gebied van de ODBN onderschrijven het belang van een LPF, maar handelen hier niet naar. Jan Lenssen gaat op bezoek bij de gemeenten van de ODBN om dit te bespreken.

Matthie van Merwerode stelt voor dat de 3 directeurs van de Omgevingsdiensten dit vraagstuk bij de kop pakken en met een voorstel richting DB en AB gaan. Marloes Tolsma geeft aan dat dat gebeurt. Dat zit in het komen tot risicogerichte prioritering van toezicht en handhaving.

De 3 directeurs van de Omgevingsdiensten geven hierover in het BPO van oktober 2017 een gezamenlijke presentatie met raakvlakken naar de andere VTH partners. Dit wordt geagendeerd op het BPO van oktober 2017 (**actie 5**).

Jan Lenssen vraagt wat er nu met het rapport gebeurt. Wilma van der Rijt geeft aan dat we dat met elkaar moeten bespreken. Jan Lenssen geeft aan dat er ook de opdracht vanuit PS ligt. Marijanne van den Dries geeft aan dat GS terug moet rapporteren aan PS. Er moet een uitvoerbaar plan komen met de subsidie als trigger om mee te doen. De provincie ziet het aanbod als een kans voor Omgevingsdiensten. Over de wijze van uitvoering kan nog gesproken worden. Het is nu aan de ODBN om het stuk te verspreiden aan de andere diensten. Het is goed dat de 3 directeurs en de provincie hier het voortouw in nemen (**actie 6**).

Matthie van Merwerode stelt voor om gedeputeerde Spierings voor dit onderwerp uit te nodigen bij het volgende 3 Voorzittersoverleg (**actie 7**).

6. Speerpunt Asbestdaken 2024

Wilma van der Rijt geeft een presentatie over het speerpunt Asbestdaken 2024. De nadruk ligt op stimulering van verwijdering. De werkgroep is tot de conclusie gekomen dat de totale handhaving en toezicht fysiek en financieel onmogelijk is. Als we niets doen zijn de kosten voor toezicht en handhaving en opruimen geraamd op 150 miljoen euro voor onze provincie. Dit is exclusief de kosten voor calamiteiten. Gemiddeld is dat 2,5 miljoen euro per gemeente. De kosten voor illegale dumpingen zitten in het bedrag. In het overzicht met de andere provincies blijkt dat wij verder zijn dan de andere provincies, maar er is alsnog een versnellingsfactor nodig van 3,1. Dit is niet te halen. Vooral bij de agrariërs, bedrijven en particulieren zijn er onvoldoende middelen voor de verwijdering. Er wordt gebruik gemaakt van subsidies, maar dit is nog onvoldoende. Er is gesproken met de banken, om te kijken of er financieringsmogelijkheden zijn. De werkgroep wil dit samen met de financiële sector en de overheid oppakken. Ook wil de werkgroep met de rijksoverheid de mogelijkheden rondom de stakingswinsten bekijken. Het idee is dat agrariërs het geld wat ze af moeten dragen aan de fiscus kunnen gebruiken voor het afbreken van de stallen en het saneren van de asbesthoudende materialen. Hiervoor moeten we in Den Haag zijn. Wilma geeft aan dat het ook goed is om dit in het IPO te agenderen. Deze week wordt er informatiemateriaal verspreid over Asbestdaken 2024. Daarnaast ligt er lokaal de opdracht om burgers aan te spreken, anders gebeurt er niets. Wilma van der Rijt geeft aan dat gemeenten zich actiever op moeten stellen richting de agrariërs zodat we samen met de agrariërs naar hun toekomstplannen en mogelijkheden kunnen kijken. Zo kun je beter maatwerk leveren. De werkgroep wil pilots gaan draaien. Als overheid moeten we kritisch kijken naar onze eigen werkwijze en regelgeving. Door samenwerking met vier provincies, het BPO-project en het landelijk programmabureau hebben we relatief weinig geld nodig. Graag wil de werkgroep starten met het project en gaat daar graag het gesprek over aan. Tenslotte wijst zij op het verschil aan budget tussen de 3 omgevingsdiensten.

Marloes Tolsma geeft aan dat er een groot gat zit tussen de beschikbare middelen uit de collectieve taken en het ambitieniveau van het projectplan. Dit gat moet op tafel komen.

Jan Lenssen wijst op het geluid dat verzekeraars geen asbestdaken meer verzekeren. Dat is onder andere een groot probleem voor agrariërs bij calamiteiten. Wilma van der Rijt geeft aan dat dat klopt. Dat geldt ook voor banken. Deze geven geen geld voor opstallen met een asbesthoudend dak. Andersom geldt dat een stal met een asbesthoudend dak niets waard is.

Matthie van Merwerode vraagt of het project vooral gericht is op het landelijk gebied. Wilma van der Rijt geeft aan dat ook het stedelijk gebied in het project wordt meegenomen.

Matthie van Merwerode vraagt of de problematiek geagendeerd is bij de VNG. Wilma geeft aan dat deze daar nu naar toe gaat.

Matthie van Merwerode vraagt of al bekend is waar de genoemde pilot plaats gaat vinden en wat daar voor nodig is. Wilma van der Rijt geeft aan dat nog niet bekend is waar. Wel dat er met name financiën voor nodig zijn. Daarnaast is ruimte nodig om dingen te kunnen doen die niet

alledaags zijn. Als we doorgaan zoals we nu acteren, halen we de doelstelling van 2024 niet. En dan moeten we gaan handhaven. We moeten nu sturen op dit probleem en er niet achteraf geconfronteerd mee worden.

Marloes Tolsma geeft nogmaals aan dat het een erg ambitieus plan is wat niet past binnen de collectieve middelen. Hierover moet de discussie gevoerd worden.

Christ Rijnen geeft aan dat ook dit onderwerp besproken moet worden met gedeputeerde Spierings (**Actie 8**). Of dit een plek kan krijgen in het beleid rondom de duurzame veehouderij.

Matthie van Merwerode geeft de tip om de heer de Vries, wethouder van de gemeente Tilburg te benaderen. Hij is voorzitter van de VNG-commissie Milieu, Energie en Mobiliteit.

7. Speerpunt Risicorelevante bedrijven

Nico van Mourik licht de stand van zaken toe. Het gaat goed. De Omgevingsdiensten werken samen. Zij werken ook samen met de Veiligheidsregio's. De Waterschappen zijn in beeld, maar nog niet op het gewenste niveau. Maar ze zijn erbij betrokken en het gesprek loopt goed. De nadruk ligt naast wet- en regelgeving op het bevorderen van de veiligheidscultuur. Elk rapport dat wordt uitgebracht geeft aan dat de veiligheidscultuur essentieel is. Hierover heeft Nico van Mourik binnenkort een afspraak met de BZW, of het eerder gesloten convenant met het bedrijfsleven nog voldoet of bijgeschaafd moet worden. Er worden nog bijeenkomsten met bedrijven georganiseerd over het nalevingsgedrag. Tenslotte vermeldt hij dat binnen de Veiligheidsregio's in Zuidoost en Midden-West de werkzaamheden op dit vlak sterker ontwikkeld zijn dan in Noordoost. Dit is ook niet verwonderlijk omdat er in Noordoost minder risicorelevante bedrijven aanwezig zijn.

Els Stravens geeft aan dat de Waterschappen voorstander zijn van een doortastende werkwijze.

8. Stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden

Vorig jaar is opgemerkt dat we erg gefocust zijn op de agrarische sector als het gaat om de stikstofdepositie in relatie met de Natura 2000 gebieden. Maar hoe staat het nu met de industriële bedrijven? Vervolgens is er een pilot gedraaid bij industriële bedrijven, de rapportage hiervan is toegestuurd. Er zijn 41 bedrijven bezocht. Een aantal heeft een NB-vergunning, een aantal niet, terwijl ze die wel nodig hebben. Het betreft ook een aantal grote bedrijven, die zullen moeten zorgen voor een toekomstbestendige vergunde situatie. Met de betreffende bedrijven is inmiddels contact opgenomen en zijn de nodige stappen gezet.

Binnen het project is besloten om het rapport nog niet rond te sturen en de omgevingsdiensten eerst te vragen wat het zou betekenen als we de aanbevelingen op pakken. Vervolgens kunnen we besluiten dit al dan niet verder op te pakken. Het advies is om hiermee verder te gaan.

Wilma van der Rijt is verbaasd over de conclusie en aanbevelingen. Zij ziet een groot verschil met de benadering van agrarische bedrijven, die zonder vergunning geen activiteiten mogen uitvoeren. Uit dit rapport blijkt dat een aantal grote bedrijven geen vergunning heeft, zonder dat we direct doorpakken.

Matthie van Merwerode geeft aan dat er naar de betreffende bezochte bedrijven reeds actie is ondernomen.

Wilma van der Rijt vraagt zich af wat dit betekent voor de uit te geven ruimte in het kader van de PAS. Marijanne van den Dries geeft aan dat we hierover advies opvragen. Dit wordt teruggekoppeld aan de leden van het BPO (**actie 9**).

De vergadering gaat akkoord met de voorgestelde aanpak. Wilma van der Rijt maakt zich wel zorgen over de aanslag op de ontwikkelruimte in het kader van de PAS. Marijanne van den Dries geeft aan dat zij de provinciale beleidsmakers inzake de PAS vraagt om duidelijkheid en dit terugkoppelt (**actie 9**).

Marloes Tolsma geeft aan dat duidelijk moet zijn wat de benodigde middelen zijn. Marijanne van den Dries vraagt aan de Omgevingsdiensten om hiervoor met een voorstel te komen (**Actie 10**).

9. Ingekomen stukken en zaken van procedurele aard

- Ter informatie: de stand van zaken Landelijke Handhavingsstrategie (bijlage 6a en 6b)

Matthie van Merwerode vraagt wat de aanwezige bestuurders kunnen doen om partners die nog niet getekend hebben mee te krijgen. Wat is de aarzeling?

Els Stravens geeft aan dat de Waterschappen regelmatig met gemeenten te maken hebben die zich zelf niet aan de regels houden. Soms moeten zij actie ondernemen en soms volstaat een bestuurlijk overleg.

Matthie van Merwerode geeft aan dat dit ook de reden is dat dit onderwerp op de agenda's staat van de AB's. Het is geagendeerd om draagvlak te krijgen. Het heeft raakvlakken met de eerdere discussie over mandatering. We hebben hier nog stappen in te zetten.

Nico van Mourik geeft aan we meer moeten investeren in de ambtenaren bij gemeenten. Het proces stopt soms op ambtelijk niveau en komt dan niet bij de bestuurders terecht. De focus ligt vaak op bestuurders. De gemeentesecretarissen zouden erbij betrokken moeten worden. Marloes Tolsma noemt de conferentie over dit onderwerp en geeft aan dat de gemeentesecretarissen hiervoor niet benaderd zijn, maar dat dat wel een goed idee zou zijn. De vergadering concludeert dat het goed is om de gemeentesecretarissen te betrekken bij de conferentie over dit onderwerp (**actie 11**).

- Ondertekening Groene Convenant (bijlage 7)

Matthie van Merwerode geeft aan dat ook het OM zich kan vinden in het huidige convenant. De vervolgstappen kunnen nu gezet worden en de datum van ondertekening staat nog steeds op 18 mei. Marijanne van den Dries geeft aan dat er namens Johan van den Hout, als voorzitter van het BPO, een brief uit gaat naar alle organen die het convenant kunnen ondertekenen. De uitvoering zit erg te wachten op het moment dat het convenant eindelijk vastgesteld wordt. Zij vraagt of het onderwerp aandacht kan krijgen in de AB's. De directeuren bevestigen dit (**actie 12**).

Els Stravens geeft aan dat de Waterschappen niet tekenen, ze ondersteunen het document wel. De provinciaal regisseur weet hier van.

- Ter informatie: stand van zaken subsidie opruimen drugsafval (bijlage 8)

Els Stravens vraagt of bij de tweede bullit de Waterschappen toegevoegd kunnen worden.

Marijanne van den Dries geeft aan dat dit inderdaad kan (**actie 13**). Matthie van Merwerode wijst op de koppeling met het SSiB en de eventuele koppeling volgend jaar aan de regeling calamiteuze stoffen. Met het SSiB voldoet de organisatie hiermee aan het uitvoeren van preventief toezicht.

10. Rondvraag en sluiting

Matthie van Merwerode bedankt Christ Rijnen voor zijn bijdrage.

Marloes Tolsma geeft aan dat zij contact heeft met een mogelijke kandidaat voor het BPO namens het AB Odzob. Dit loopt.

Matthie van Merwerode vraagt naar de koppeling tussen de vergunningen Wabo en Wet natuurbescherming. Marijanne van den Dries geeft aan dat een verwijzing opgenomen is in de vergunning Wet natuurbescherming naar de noodzaak van een Wabo vergunning bij het uitvoeren van activiteiten. Deze passage is per begin maart in de vergunning opgenomen. Jan Lenssen geeft

aan dat er nog een brief volgt met uitleg hierover aan de gemeenten (**actie 14**). Wilma van der Rijt vraagt of de vergunning Wet natuurbescherming ingetrokken wordt als de Wabo vergunning niet verleend wordt. Marijanne van den Dries geeft aan dat we hiervoor de wettelijke termijnen hanteren.

Matthie van Merwerode sluit de vergadering om 11.16 uur.

Nr	Actie	Eigenaar	Wanneer
1	Toevoegen van actielijst aan verslag.	Deon van Schijndel	Week 14
2	Maken planning acties plan van aanpak Randvoorwaarden.	Deon van Schijndel	Mei 2017
3	Jaarlijkse evaluatie nut en noodzaak van het BPO overleg.	Deon van Schijndel	Oktober 2017
4	Maken slag van proces naar inhoud, meer inhoud op de agenda.	Deon van Schijndel	Oktober 2017
5	Presentatie over het traject te komen tot een Brabantbreed LPF.	De 3 directeurs Omgevingsdiensten	Oktober 2017
6	Aanpassen en verspreiden rapport Intensivering Toezicht Veehouderij.	Jan Lenssen / ODBN	April 2017
7	Gedeputeerde Spierings uitnodigen bij het 3 Voorzittersoverleg inzake Intensivering Toezicht Veehouderij.	Deon van Schijndel	Week 14
8	Gedeputeerde Spierings uitnodigen bij het 3 Voorzittersoverleg inzake koppeling Asbestdaken 2024 en provinciaal beleid rondom duurzame veehouderij.	Deon van Schijndel	Week 14
9	In beeld brengen consequenties project Stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden voor ontwikkelruimte in het kader van de PAS.	Marijanne van den Dries	Week 16
10	Voorstel maken voor uitvoering aanbevelingen project Stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden voor de provincie.	De 3 directeurs Omgevingsdiensten	Mei 2017
11	Gemeentesecretarissen betrekken bij de conferentie over Landelijke Handhavingsstrategie.	Marloes Tolsma	Zsm
12	Aandacht voor Ondertekening Groene Convenant in de AB's.	De 3 directeurs Omgevingsdiensten	Eerstvolgend AB
13	Waterschappen toevoegen in de verordening Subsidie opruimen drugsafval bij de verplichting preventief toezicht.	Projectleider Samen tegen dumping	Week 14
14	Brief versturen met uitleg koppeling tussen de vergunningen Wabo en Wet natuurbescherming.	Jan Lenssen	zsm

Concept verslag

Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht

25 oktober 2017 9.30-11.30 uur

Locatie: Provinciehuis 's-Hertogenbosch, Podium van Brabant 2

Aan

BPO-leden

Kopie aan

Ambtelijke ondersteuning

Notulist

Deon van Schijndel

Telefoon

(073) 681 2949

Email

dvschijndel@brabant.nl

Aanwezig

Johan van den Hout, Wilma van der Rijt, Paul Depla, Jac Klijs, Anke van Extel-Van Katwijk, Kees Jan de Vet, Lars Koreman, Tijs van Lieshout, Frans Gelissen, Neeltje Geldermans, Jan Lenssen, Marloes Tolsma, Nico van Mourik, Marijanne van den Dries, Jan Bontenbal, Marcel Martens, Ben van der Hoeven, Joop Goderie (beiden tot en met agendapunt 4) en Deon van Schijndel

Afwezig

Matthie van Merwerode, Rien Wijdeven, Henk de Groot en Eric Diepstraten

1. Opening en welkom

Johan van den Hout opent de vergadering om 9.35 uur.

Johan van den Hout heet de aanwezigen welkom. Bericht van verhindering is ontvangen van Matthie van Merwerode, Rien Wijdeven, Henk de Groot en Eric Diepstraten.

Vanwege een aantal nieuwe gezichten stelt iedereen zich kort voor.

2. Verslag 29 maart 2017

Het verslag van 29 maart 2017 wordt door de aanwezigen redactioneel en na aanleiding van akkoord gegeven. Het verslag wordt als zodanig vastgesteld.

3. Mededelingen

Geen mededelingen

4. Ondermijnende criminaliteit

Paul Depla leidt het onderwerp kort in. Hij geeft onder andere aan dat we naast het gebruikelijke strafrecht steeds meer gebruik maken van bijvoorbeeld bestuurs-, fiscaal en privaatrecht. Hiermee proberen we de criminele sector het werken onmogelijk te maken. Ook proberen we om deze reden onze partners, bedrijven en inwoners weerbaarder te maken tegen de georganiseerde criminaliteit. Samenwerking met onze partners is essentieel. Ook stipt hij de verschuiving van het stedelijk naar het landelijk gebied aan.

Ben van der Hoeven van het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) en Joop Goderie van de Taskforce Brabant Zeeland houden beiden een presentatie. De presentaties zijn bij het verslag gevoegd. Aan de hand van "If I were a criminal" kijkt Ben van der Hoeven hoe we met de aanwezigen als een criminele bende een XTC productie kunnen opzetten.

Paul Depla geeft aan dat duidelijk is dat daar waar economische zwakte ontstaat andere verdienmodellen gezocht worden. De druk op het landelijk gebied is groot. Hoe kunnen we er voor zorgen dat we de kennis van de medewerkers in het buitengebied kunnen koppelen aan de kennis van de Taskforce. Marloes Tolsma geeft aan dat de omgevingsdiensten met het RIEC de medewerkers gaan trainen. Probleem blijft wel onder andere waar toezichthouders de informatie kwijt kunnen.

Kees Jan de Vet uit zijn zorgen over de lozingen op het riool. Hij vraagt of gemeenten een beeld hebben wat er geloosd wordt op het riool en wie hier systematisch mee bezig is. Paul Depla geeft aan dat je constant moet anticiperen om nieuwe ontwikkelingen binnen de criminele wereld. De aanpak in het buitengebied leidt tot een andere wijze van dumpen van afval. Deze nieuwe trend moeten we aanpakken. Nico van Mourik geeft aan dat een aantal gemeenten opdracht hebben gegeven om het rioolwater te controleren. De eerste resultaten zijn er in concept. Dit is een samenwerking tussen omgevingsdiensten en waterschappen. Samenwerking tussen organisaties is essentieel.

Frans Gelissen vraagt of de financieringssysteem bij omgevingsdiensten voldoende ruimte geeft om op een effectieve wijze de problematiek te bestrijden. Hebben de toezichthouders voldoende ruimte om gericht toezicht uit te oefenen op dit onderwerp, met name op de onvergunde activiteiten? Met gericht samenwerken kunnen we veel bereiken.

Jan Lenssen geeft aan dat we meer risicogestuurd moeten werken, op basis van aanwezige informatiebestanden. Ook hij geeft aan dat de omgevingsdiensten aan de slag gaan met awareness trainingen. Ook geeft hij aan dat er vanuit de deelnemers van de omgevingsdiensten middelen vrij gemaakt moeten worden om het werk op te pakken.

Paul Depla geeft aan dat we wel focus op dit onderwerp moeten aanbrengen. Als we het te breed maken zakt de energie weg. Maak afspraken waar we de focus op leggen. Op deze manier kunnen we ook actie ondernemen. Beter concentreren op een aantal onderdelen, wetende dat we dan ook onderwerpen vergeten. Op deze manier kunnen we op onderdelen wel echt iets voor elkaar krijgen.

Jac Klijs geeft aan dat we de awareness moeten vergroten bij alle medewerkers die buiten actief zijn, bijvoorbeeld bij gemeentewerken. Maar ook bij bewoners in het buitengebied. En ze moeten de informatie ergens kwijt kunnen. Hier kunnen we als BPO een rol pakken.

Wilma van der Rijt geeft ook aan dat er een duidelijke focus moet zijn en dat we de lokale bestuurders hiervan moeten overtuigen. Dan kan het een onderdeel worden van de opdracht aan omgevingsdiensten.

Johan van den Hout geeft aan dat Gedeputeerde Staten op 24 oktober 2017 de vervolgaanpak "Naar een Weerbare Overheid in het Buitengebied" heeft vastgesteld. Samenwerken staat hierin ook centraal.

5. Stand van zaken plan van aanpak Randvoorwaarden

Johan van den Hout licht kort de stand van zaken toe. Het digitaal platform is in de lucht onder Kennisnet van Omgevingsdienst.nl. Alle VTH-partners kunnen toegang krijgen tot dit platform. In januari wordt er een inspiratiebijeenkomst georganiseerd. Planning is medio januari 2018. Het onderwerp van de inspiratiebijeenkomst voor bestuurders koppelt de randvoorwaarde Cultuurverandering aan het speerpunt Veehouderij. Het communicatieplan is opgesteld. Dit wordt ambtelijk besproken in november. We zijn bezig met het formeren van de werkgroepen rond de randvoorwaarden. Animo voor deze werkgroepen loopt niet erg hard. Indien we onvoldoende belangstelling hiervoor houden, gaan we bestuurlijk hieraan trekken (**actie 1**).

6. Akkoord gaan met Plan van aanpak Verwijdering Asbestdaken in Brabant

Wilma van der Rijt licht kort de hoofdlijnen van het plan van aanpak toe. Zij refereert onder andere aan de koppeling met het flankerend beleid van de provincie, de werkgroepen binnen de omgevingsdiensten, het uitvoeren van pilots, gezamenlijk aanbesteden en het belang van voldoende toezicht.

Frans Gelissen geeft aan dat het plan is gericht op het voorkomen van illegale situaties. Hij vraagt wat we doen bij het constateren van illegaliteiten. Kunnen we hier een handhavingsarrangement aan koppelen? Wilma van der Rijt geeft aan dat dit een goed idee is. Deon van Schijndel geeft aan dat we dit in het APO kunnen oppakken (**actie 2**). Frans Gelissen doet de suggestie om het barrièremiddel hieraan te koppelen.

Johan van den Hout legt het capaciteitstekort op tafel. Hij wil bij de verdere uitwerking van het plan graag een concreet antwoord op de vraag hoe we tot voldoende verwerkingscapaciteit en verlaging van de kosten komen. Deon van Schijndel geeft aan dat er binnen het Uitvoeringsprogramma ondersteunende maatregelen transitie veehouderij ook acties opgenomen zijn om de saneringscapaciteit te vergroten. Afsproken wordt dit mee te nemen in de verdere uitwerking (**actie 3**).

Nico van Mourik geeft aan dat we rekening moeten houden met het feit dat een gedeelte van de sector malafide is. Daarnaast is er een spanningsveld tussen ambitie en beschikbare middelen. Welke keuze maken we hierin?

Paul Depla wil graag bepalen welke concrete besluiten we kunnen nemen. Wat kunnen we bepalen? Capaciteit binnen de omgevingsdiensten regelen? Doen wij wat we moeten doen?

Johan van den Hout stelt voor dat we de opdracht geven om te komen tot een concreter plan, inclusief de benodigde middelen. Lars Koreman geeft aan dat de opruimkosten schrikbarend zijn. Dat kunnen de terreinbeherende instanties niet aan. Vanuit hier ook een dringend beroep op te komen tot een actieve aanpak en mogelijke goedkopere alternatieven voor verwijdering.

Johan van den Hout concludeert dat we de projectleider vragen een concretere aanpak op te stellen, inclusief benodigde middelen (**actie 3**). Deze komt terug in het volgende BPO.

7. Stand van zaken speerpunten Veehouderij en Risicorelevante Bedrijven

Deon van Schijndel licht kort de stand van zaken toe van het speerpunt Veehouderij. De voortgangsrapportage is ter kennisname. De uitgevoerde werkzaamheden zijn hierin opgenomen. Ook is er een doorkijk gemaakt naar 2018. Hierin zijn de voorgenomen werkzaamheden voor 2018 opgenomen. De lijst met activiteiten is tot stand gekomen in samenwerking met de Kerngroep Veehouderij, waarin de meeste VTH partners zitting hebben. De deelnemers van de Kerngroep hebben dit kortgesloten met hun achterban. De voorgenomen activiteiten zijn:

- het in stand houden en uitbouwen van het netwerk waarin provinciebrede kennisuitwisseling en afstemming plaats vindt;
- activiteiten op het gebied van Veehouderij en Volksgezondheid;
- Stalbranden;
- Best beschikbare technieken.

Indien akkoord werkt de Kerngroep de onderwerpen verder uit. Marloes Tolsma vraagt om het onderwerp elektronische monitoring luchtwassers op te nemen. Deon van Schijndel zegt toe dit aan de projectleider door te geven (**actie 4**). De voorgenomen activiteiten zijn verder akkoord. Frans Gelissen vraagt om een integrale aanpak van toezicht van de sector. Marijanne geeft aan dat dit binnen het project ITV opgepakt wordt.

Jac Klijs geeft een korte presentatie over de stand van zaken van het speerpunt Risicorelevante bedrijven. De presentatie is als bijlage opgenomen.

Jac Klijs geeft als grote lijn aan dat het nalevingsgedrag fors tekort schiet, zowel op het gebied van milieu- als brandveiligheid. We moeten meer nadenken over een nalevingsstrategie waarmee we loskomen van het systeemdenken en meer risicogestuurd gaan werken. Meer werken als adviseur dan controleur.

Anke van Extel-Van Katwijk vraagt naar de gevolgen voor de maatschappij van de geconstateerde percentages. Dit sluit aan op de boodschap van Jac Klijs: meer risicogestuurd werken. Paul Depla geeft aan dat dit project ook een voorbeeld is van risicogestuurd werken.

Nico van Mourik geeft aan dat hij zich met name zorgen maakt over het niet actueel zijn van de risicokaart en de bereikbaarheidskaarten. Dit kan tot grote problemen leiden bij calamiteiten. Ook het feit dat slechts 20% van de bedrijven actief aandacht heeft voor de veiligheidscultuur is zorgwekkend. Jac Klijs beaamt het laatste. De inrichtinghouder is eerst verantwoordelijke, maar pakt deze verantwoordelijkheid vaak niet. Hier moeten we als bevoegd gezag aandacht aan geven. De focus moet liggen op risicogerichte samenwerking met waterschappen, veiligheidsregio's en omgevingsdiensten. Dit vergt overigens ook het nodige voor onze medewerkers.

Jac Klijs concludeert dat we het onderwerp als speerpunt moeten handhaven, met elkaar moeten nadenken hoe de samenwerking beter kan en kijken hoe we tot een goede nalevingsstrategie kunnen komen.

Wilma van der Rijt doet de suggestie om het rapport te bespreken met de betreffende gemeenten. Afsproken wordt dat de voorzitters van de omgevingsdiensten het rapport agenderen in de AB's en de deelnemers aanspreken op hun verantwoordelijkheden in deze (**actie 5**). Jac Klijs geeft aan dat hierbij ook aandacht moet zijn voor de toezichtscapaciteit van de brandveiligheid aan de voorkant.

Frans Gelissen geeft aan dat hij dit project een voorbeeld vindt voor de aanpak binnen het BPO. Een veronderstelde hypothese toetsen in samenwerking met diverse partners. Er komt niet uit wat we vooraf hadden gedacht maar levert zeer relevante informatie op.

8. Plan van Aanpak gericht op industriële emissies van stikstofverbindingen in relatie de Wet natuurbescherming en de Programmatische aanpak stikstof (PAS).

Johan van den Hout licht kort het project toe. Het eerdere project heeft geleid tot een aantal conclusies. Deze zijn verwerkt in het bijgevoegde plan van aanpak. De provincie neemt de aanbevelingen op in haar opdracht richting omgevingsdiensten.

9. Uitvoeringsprogramma ondersteunende maatregelen transitie veehouderij

Johan van den Hout geeft aan dat het Uitvoeringsprogramma ondersteunende maatregelen transitie veehouderij ter kennisname is bijgevoegd. Op 28 oktober ligt het stuk voor aan Provinciale Staten.

10. Ingekomen stukken en zaken van procedurele aard

Johan van den Hout geeft aan dat er een aangepast Interventie-arrangement Wildcrossen is bijgevoegd. Hiermee geven wij invulling aan een ingebrachte wijziging door het OM. Verder is de BPO-memo 'Verordening ruimte Noord-Brabant en geitenhouderijen' vanuit het Ondersteuningsteam ter informatie bijgevoegd. Johan van den Hout licht deze kort toe. Het moratorium is een tussenstap. We wachten op een duidelijk advies op het gebied van volksgezondheid en geitenhouderijen.

11. Rondvraag en sluiting

Marloes Tolsma geeft aan dat er in de provincie Utrecht een hoos aan aanvragen ingediend is inzake geitenhouderijen.

De overige aanwezigen maken geen gebruik van de rondvraag.

Johan van den Hout sluit de vergadering om 11.35 uur.

Nr	Actie	Eigenaar	Wanneer
1	Bestuurlijke actie indien animo voor werkgroepen Randvoorwaarden achterwege blijft.	Deon van Schijndel	Medio november
2	Initiëren overleg over handhavingsarrangement asbest in het APO.	Deon van Schijndel	2 november 2017
3	Opstellen aangepast plan van aanpak Verwijdering Asbestdaken in Brabant met concretere acties, inclusief benodigde middelen. Dit agenderen op het eerstvolgend BPO.	Dave Rensman / Deon van Schijndel	Maart 2018
4	Onderwerp elektronische monitoring luchtwassers opnemen als activiteit 2018 binnen speerpunt Veehouderij.	Deon van Schijndel	31 oktober 2017
5	Stand van zaken speerpunt Risicorelevante Bedrijven agenderen in de AB's omgevingsdiensten en gemeenten aanspreken op hun verantwoordelijkheden in deze.	Voorzitters omgevingsdiensten	Volgend AB